

Jaarverslag en jaarrekening

2018

JAARREKENING 2018

Ten geleide

Stap voor stap werkt de Partij van de Arbeid aan een solide basis voor de toekomst, is de Partij van de Arbeid een vereniging in actie en zetten we de sociaaldemocratische agenda voor de toekomst neer. De PvdA treedt de toekomst vastberaden en positief tegemoet. Waarbij de verhalen en ervaringen van mensen centraal staan, we voortdurend zoeken naar bondgenoten om gezamenlijk de strijd aan te gaan en gericht zijn op politieke actie en resultaten.

Het persoonlijke contact met mensen is de basis van onze actiegerichte politiek en daarmee ook van de campagnes die wij voeren; in maart tijdens de Gemeenteraadsverkiezingen en in november tijdens de herindelingsverkiezingen. De Partij heeft alle denkbare energie verzameld en ingezet om, tot in de laatste uren voordat de stembussen sloten, in alle dorpen en steden in ons land het gesprek aan te gaan. De gedrevenheid en het enthousiasme die de duizenden vrijwilligers daarbij aan de dag leggen is *'de kurk waar onze vereniging op drijft'*. Het voelbare en zichtbare herstel geeft vertrouwen in de toekomst.

De Partij van de Arbeid is en blijft een brede volkspartij. Dat gaat over de waarden waar de partij voor staat, de strijd die zij voert om verschillende groepen in de samenleving te verbinden, met de inzet van de circa 1000 politici en bestuurders en met de meer dan 42000 leden. Zij vormen een haast onuitputtelijke bron van inspiratie en kennis.

Onze leden kozen in het najaar van 2018 via een ledenraadpleging Mei Li Vos tot de lijsttrekker van de kandidatenlijst Eerste Kamer. Frans Timmermans voert de lijst aan van de PvdA voor het Europees Parlement en is de 'Spitzenkandidat' voor alle Europese sociaaldemocraten. Zij zijn, met natuurlijk alle andere kandidaten, onze trots en met ons verkiezingsprogramma onze inzet richting de verkiezingen in 2019.

In het financieel jaarverslag vindt u de verklaring over de activiteiten en keuzes over het jaar 2018. Een jaar na het voor de Partij turbulente en financieel ingewikkelde jaar 2017. 2018 was het jaar van de verantwoorde keuzes, het opbouwen van het vermogen en investeringen in de toekomst. De financiële stabiliteit herstelt zich snel. De ICT wordt beter schaalbaar, slanker en leveranciersafhankelijk. De basis komt op orde. Het landelijk partijbureau zal wederom verhuizen. Nu binnen Den Haag en zal zich langjarig vestigen aan het Leegwaterplein.

Inhoudsopgave

Bestuursverslag	Pagina
1. Basis op orde	4
2. Structuur van de Partij	8
3. Internationaal Secretariaat	11
4. Financieel beheer en reserves	13
Jaarrekening	
5. Financiële Inkomsten 2018	16
6. Bestuurlijke banden	19
7. Jaarrekening Vereniging Partij van de Arbeid	20
Overige gegevens	
8. Controleverklaring van onafhankelijke accountant	38

1. Basis op orde

Gemeenteraadsverkiezingen 21 maart

In maart 2018 vonden er in 335 gemeentes gemeenteraadsverkiezingen plaats. De PvdA deed in veruit de meeste van die gemeentes mee onder de naam PvdA (253 gemeentes, 76%). In 30 gemeentes (9%) stond de PvdA op het stembiljet in een officieel samenwerkingsverband, in veel gevallen in een samenwerking met andere progressieve, landelijke partijen. In 40 gemeentes (12%) deden PvdA-leden mee onder een andere (lokale) naam aan de verkiezingen. In 12 gemeentes (3%) waren de PvdA-leden niet actief bij de verkiezingen.

De PvdA kreeg 7,5% van de stemmen. Bij de landelijke verkiezingen in 2017 kreeg de PvdA nog 5,7% van de stemmen. Bij de gemeenteraadsverkiezingen in 2014 kreeg de PvdA 10,3% van de stemmen.

Congres 16 juni 2018

Op zaterdag 16 juni 2018 vond het jaarlijkse PvdA-congres plaats in de Kromhouthallen in Amsterdam-Noord. Voorafgaand aan dit congres konden leden ideeën met elkaar uitwisselen in de Ledenkamer. Dit leidde onder ander tot een aantal moties dat werd behandeld op het congres over onder andere het basisinkomen, linkse samenwerking en onze bankzaken. Op de formele agenda stond verder de verkiezing van een aantal leden van het partijbestuur, waaronder de **vicevoorzitter, de internationaal secretaris**. Tot vicevoorzitter werd Héléne Oppatja gekozen en tot internationaal secretaris Kati Piri.

Als leden van het partijbestuur werden gekozen:

- Naima Ajouaau
- Osman Cifci
- Stella van Gent
- Hayte de Jong
- Kristina van der Molen

Naast het formele programma waren er subsessies in kleinere ruimte en er was mogelijkheid voor leden om elkaar informeel te treffen.

Ontwikkeling werkplan partijbestuur 'Positief Voorwaarts'

Het partijbestuur in nieuwe samenstelling heeft in september 2018 zijn werkplan vastgesteld. De fundamentele voor dit werkplan waren door de voorzitter al in het bestuur in oude samenstelling besproken. Deze fundamentele zijn na het aantreden van het nieuwe bestuur verder aangescherpt en vastgesteld. Op basis van deze veranderagenda heeft het partijbestuur ook een portefeuillevindeling vastgesteld.

Het werkplan bestaat uit drie hoofdambities:

- Naar een solide basis voor vernieuwing
- Naar een vereniging in actie
- Naar een sociaal- democratische agenda voor de toekomst

De eerste ambitie heeft met name betrekking op de interne organisatie. De financiële situatie van de PvdA is in 2018 gestabiliseerd. Het partijbestuur heeft als ambitie verder te kijken naar de samenwerking met de ondersteuning van de fracties. Een andere ambitie is het verder vormgeven van de partij als vrijwilligerscentrale.

De tweede grote ambitie is om een links-progressieve actiebeweging te worden die van onderop is vormgegeven in de clubs die op regioniveau opereren. In vijf clubs werken leden en niet-leden samen aan concrete acties. Ook het ombudswerk past in deze ambitie, waarin de PvdA bondgenoot wil zijn en samen met maatschappelijke partners en progressieve krachten optrekt om maatschappelijke verandering te bewerkstelligen.

De derde ambitie is om te komen tot een sociaal- democratische agenda voor de toekomst. Op basis van de idealen van de PvdA worden antwoorden gezocht op nieuwe vraagstukken.

Kandidaatstelling Eerste Kamer en Europees Parlement

In het najaar van 2018 zijn de voorbereidingen gestart voor de lijstsamenstelling voor de verkiezingen voor het Europees Parlement en de Eerste Kamer in 2019. In maart 2018 werden de kandidaatstellingscommissies voor het Europees Parlement en Eerste Kamer samengesteld en in september 2018 werden de opdrachten voor de commissies, met de profielen voor de lijsten vastgesteld.

De kandidaatstellingscommissie voor het Europees Parlement stond onder voorzitterschap van Roos Vermeij. Verder hadden Thijs Kerckhoffs, Bart van Bruggen, Mohammed Mohandis, Eline Bosman en Marja Wagenaar zitting in de commissie.

De kandidaatstellingscommissie voor de Eerste Kamer stond onder voorzitterschap van Han Noten. Verder hadden Fouad Sidali, Ehssane Gounou, Mark Lauriks en Angela de Jong zitting in de commissie.

In oktober en november voerde de commissies gesprekken met kandidaten. Eind november bespraken de commissies hun bevindingen met het partijbestuur en werden de lijsten in concept vastgesteld ter bespreking op het congres van januari 2019.

Ledenraadpleging lijsttrekker Eerste Kamer

Voor de Eerste Kamer meldde zich meerdere kandidaten voor het lijsttrekkerschap. Daarom werd een ledenraadpleging gehouden tussen de vier kandidaten die zich hadden gemeld. In een door de notaris bepaalde volgorde stonden de volgende namen op het stembiljet:

1. Mei Li Vos
2. Ruud Koole
3. Jeroen Recourt
4. Esther-Mirjam Sent

In de periode van maandag 5 november tot woensdag 14 november konden alle leden via een digitaal systeem of via brief hun stem uitbrengen. 29,1% van de leden bracht hun stem uit. Bij deze verkiezing werd gebruik gemaakt van het *alternative vote*-systeem, waarbij leden alle kandidaten in volgorden moesten plaatsen. In de eerste stemronde haalde geen van de kandidaten een meerderheid. Na drie stemrondes haalde Mei Li Vos een absolute meerderheid met 57,3% van de stemmen (7035 stemmen).

Actiedag Groningen 17 november 2018

In aanloop naar de herindelingsverkiezingen van 21 november vond op 17 november een landelijke actiedag plaats in Groningen. Voor deze dag hadden leden de mogelijkheid moties in te dienen. Er werden geen moties ingediend die voldoende steun haalden. Op deze actiedag werden gesprekken gevoerd over actiegerichte politiek, over de PvdA als vrijwilligerscentrale en over de sociaaldemocratische politiek van de toekomst. Ook werden er Sinterklaascadeaus ingezameld voor Groningse kinderen.

Herindelingsverkiezingen 21 november

Op woensdag 21 november vonden er in twaalf nieuw te vormen gemeentes herindelingsverkiezingen plaats voor de gemeenteraad. In 10 van deze nieuwe gemeentes deed de PvdA mee onder eigen naam. In twee gemeentes deed de PvdA mee in een samenwerkingsverband.

Ondersteuning afdelingen en gewesten

Ten behoeve van de ondersteuning van de afdelingen zijn in de voorbije jaren afspraken gemaakt met de 12 gewesten (de 'provinciale afdelingen' van de PvdA) over hoe de organisatie waar nodig te verbeteren en welke ondersteuning het partijbureau daarbij levert. Dit met name in de hoek van het bieden van opleidingen door het gewest (Rosa-leergang, Schaper-leergang, Wibaut-leergang, in samenwerking met het Centrum voor Lokaal Bestuur) en de bemiddeling bij lokale conflicten. Ook

in 2018 hebben de gewesten een belangrijke rol gespeeld in het aanbieden van opleidingen, in het scouten van talent en in conflicthantering.

Ombudsteams

De PvdA kent een uitgebreid netwerk van Ombudsteams. Naast klachtenbehandeling en ondersteuning van mensen die problemen hebben met schuldhulpverlening, UWV en andere instanties, signaleren de teams structurele problemen die voortkomen uit gemaakte afspraken en beleid en kaarten dit waar nodig aan bij beleidsmakers. De activiteit en intensiteit varieert. De PvdA Ombudsteams zijn er voor leden maar voornamelijk voor niet-leden. Voor de toekomst wordt gekeken hoe de ondersteuning en doorontwikkeling van het ombudswerk kan worden ingebed in het werk van de regionale actiecentra.

Netwerken

De PvdA kent verschillende netwerken en werkgroepen, waarin leden zich organiseren rond gemeenschappelijke thema's. De werkzaamheden van de netwerken zijn divers: discussiëren, lobbyen, informeren en adviseren van onze volksvertegenwoordigers en het organiseren van bijeenkomsten en andere activiteiten.

Team projecten:

In 2018 is een verdere slag gemaakt om team projecten om te zetten naar een projectgerichte afdeling. Eind 2018 is de campagnemanager aangesteld om de komende jaren fulltime te richten op campagne, en hiermee de functie van Teamleider los te koppelen. Tevens is er een functie waarbij 1 persoon zich fulltime bezig gaat houden met Fondsenwerving, ledenwerving en ledenbehoud om een focus te leggen op deze disciplines.

Gedurende het jaar is ook een vijfde actiecentrum/Club geopend, waar iemand voor aangetrokken is die in 2019 is gestart.

Activiteitenfonds

In aanloop naar de gemeenteraadsverkiezingen en herindelingsverkiezingen is er meer gebruik gemaakt van het activiteitenfonds, waarbij de toetsing van een naar buiten gerichte activiteit steeds belangrijker is. Er wordt gestimuleerd om dit meer en meer te doen en niet in zaaltjes te blijven zitten. Doordat ook de kwartiermakers in de regio dit benadrukken helpt dit.

Canvassen

In aanloop naar de gemeenteraadsverkiezingen en herindelingsverkiezingen is er op lokaal niveau gecanvast. Vanuit het partijbureau is ondersteuning gegeven door trainingen voor winwijken en canvassen, alsmede telefonische ondersteuning. Er zijn geen grote landelijke canvasacties opgezet.

Fondsenwerving

In 2018 is er een focus geweest op contributieverhoging voor de verkiezingen, en het onderzoeken en structureren van de regels rondom legaten en nalatenschappen. Hier is in 2018 onderzoek naar gedaan i.s.m. een klankbordgroep, en een koersdocumentatie voor 2019-2020 neergezet. Hiermee is er een meerjarenplanning gemaakt. Daarnaast is er gewerkt aan een interne opschoning van het CRM systeem en om de kwaliteit van werven en binden te verbeteren.

Ledenbehoud

In december is er een editie van Rood verstuurd. Deze is digitaal verstuurd.

Naar alle leden boven de 60 jaar en/of leden zonder mailadres is een fysiek magazine gestuurd, andere leden hebben het blad digitaal ontvangen.

Actiecentra

In 2018 is een stap gemaakt met de actiecentra in het land. In 4 regio's zijn er diverse activiteiten georganiseerd, en is er een voorzichtige stap gezet met de 5e regio. Enkele voorbeelden: campagedagen met de politiek leider, campagne-ondersteuning voorafdelingen trainingen op afdelingsniveau en overschrijdend voor actiegerichte politiek slow politics acties: o.a. kinderarmoede in Club West, aardbevingssessies in Club Noord, Laaggeletterdheid in Club Zuid en meet & greet met jongeren en de voorzitter in Club Oost. Een succesvol voorbeeld is de actie rondom het Floriade terrein in Noord-Limburg, waar diverse leden een manifestatie hebben georganiseerd om het terrein (betaald door gemeenschapsgeld) open te houden voor recreatie. Via volgende facebookpagina is het traject te volgen. Onder publieke druk blijft het terrein nu open <https://www.facebook.com/houhetfloriadeterreinopen/> Een Kick-off sessie voor de clubs; (filmpje volgt)

Communicatie

In 2018 is er een slag geslagen voor online communicatie; focus ligt steeds meer op online, waarbij via facebook, Instagram en Twitter op individueel (kamerlid)niveau en partij breed steeds meer is uitgezet. Er is in maart 2018 een content-maker bijgekomen, om een slag te maken bij filmpjes en vlogs. Er is meer dan 30x een campagneflits verstuurd, en meer dan 90 nieuwsbrieven waarbij leden en niet-leden op door hen aangegeven thema's informatie ontvangen. Data over aantal nieuwsbrieven en bereik volgt nog.
Een aantal succesvolle filmpjes:

<https://www.facebook.com/watch/?v=2098906940137260>

<https://www.facebook.com/watch/?v=1694303363991050>

<https://www.facebook.com/watch/?v=1604452282976159>

2. Structuur van de partij

Partijbestuur

Het partijbestuur bestond in 2018 uit de volgende personen:

Nelleke Vedelaar: Partijvoorzitter

Marja Bijl: Vicevoorzitter (tot 17 juni 2018)

Hélène Oppatja: Partijbestuurslid en vicevoorzitter (vanaf 17 juni 2018)

Kirsten Meijer: Internationaal secretaris (tot 17 juni 2018)

Kati Piri: Internationaal secretaris (vanaf 17 juni 2018)

Ard van der Tuuk: Penningmeester

Wouter de Jongh (tot 17 juni 2018)

Egbert de Vries: Partijbestuurslid (tot 17 juni 2018)

Gerard Bosman: Partijbestuurslid (tot 17 juni 2018)

Annemieke Wissink-Berkers: Partijbestuurslid

Harry Vogelaar: Partijbestuurslid

Naima Ajouaou: Partijbestuurslid (vanaf 17 juni 2018)

Osman Cifci: Partijbestuurslid (vanaf 17 juni 2018)

Stella van Gent: Partijbestuurslid (vanaf 17 juni 2018)

Hayte de Jong: Partijbestuurslid (vanaf 17 juni 2018)

Kristina van der Molen: Partijbestuurslid (vanaf 17 juni 2018)

Q.q. leden

Lodewijk Asscher: Politiek leider, fractievoorzitter Tweede Kamerfractie

André Postema: Fractievoorzitter Eerste Kamer (tot juli 2018)

Esther-Mirjam Sent: Fractievoorzitter Eerste Kamer (vanaf juli 2018)

Paul Tang: Delegatieleider Nederlandse leden in de socialistische fractie in het Europees Parlement

Adviserende leden:

Klara Boonstra: Directeur Wiardi Beckman Stichting

Arjen Berkvens: Directeur Foundation Max van der Stoel (vanaf 7 april 2017)

Lieke Kuiper: voorzitter Jonge Socialisten (tot 11 juni 2018)

Twan Wilmes: voorzitter Jonge Socialisten (vanaf 11 juni 2018)

Leen Verbeek: Voorzitter Centrum voor Lokaal Bestuur

Partijbureau

Het partijbestuur is het door het congres gekozen orgaan dat belast is met de algemene leiding van de partij, het beheer van de partijorganisatie en het uitvoeren van taken en bevoegdheden die hem zijn toegewezen. Het Bestuurssecretariaat is verantwoordelijk voor de directe ondersteuning van het Partijbestuur. Het Partijbureau ondersteunt het landelijk PvdA-bestuur in de dagelijkse uitvoering.

MT

Het partijbureau werd gedurende het jaar 2018 geleid door het MT:

Geert van der Varst: teamleider ondersteuning (tot 1 september 2018)

Martijn Brandenburg: directeur (a.i. tot juni 2018, daarna permanent)

Gert-Jan Leerink: teamleider projecten

Partijorganen en partijcommissies

Binnen de PvdA zijn diverse commissies actief:

De Verenigingsraad

De Verenigingsraad heeft tot taak beslissingen te nemen over in de reglementen omschreven organisatorische en financiële aangelegenheden van de vereniging en om over andere organisatorische en financiële kwesties gevraagd en ongevraagd advies te geven aan het partijbestuur. In 2018 heeft de Verenigingsraad de plannen concreet gemaakt door het benoemen van commissie rondom de thema's financiën, strategie & ledendemocratie, communicatie, ICT, Actiecentra. Met als doel om de verdieping te zoeken op onderwerpen, tussentijds op thema de verbinding te zoeken met partijbestuur en partijbureau en om vanuit de eigen gelederen de leden van de Verenigingsraad advies te geven.

Het Presidium

Het presidium bestaat uit negen leden, tweejaarlijks gekozen door het congres. Het presidium bereidt het traject naar het congres voor en leidt de discussies en de besluitvorming op het congres. Voorts is het presidium verantwoordelijk voor het leiden en modereren van de discussies in de Verenigingsraad en de Politieke Ledenraad. Het presidium komt met regelmaat bijeen. Het presidium is het orgaan dat toeziet op een goede en transparante naleving van besluitvormingsprocessen binnen de partij. Het fungeert ook als stembureau en stelt de uitslag van de ledenraadplegingen vast.

Het Presidium werd tot 28 oktober voorgezeten door Bert Blase. In de periode daarna was Margot Kraneveldt voorzitter a.i..

Beroepscommissie

De beroepscommissie bestaat uit vier leden, gekozen door het congres voor een periode van vier jaar.

Reglementencommissie

De Reglementencommissie is een door het partijbestuur ingestelde commissie, die het partijbestuur gevraagd en ongevraagd adviseert over de statuten en reglementen van de PvdA.

Commissie Integriteit

De PvdA hecht grote waarde aan integriteit van leden, volksvertegenwoordigers en bestuurders. Er is een permanente commissie integriteit die het partijbestuur gevraagd en ongevraagd advies kan geven over zaken die raken aan de integriteit.

Ledendemocratie

Op het PvdA-congres in januari 2015 is de resolutie Ledendemocratie aangenomen met daarin 27 voorstellen om de ledendemocratie binnen de partij vorm te geven. De resolutie heeft als doel de leden meer invloed uit te laten oefenen op de besluitvorming binnen de partij. Zoals voorgesteld door de commissie Noten en verder uitgewerkt door de werkgroep Ledendemocratie.

Noten heeft vier doelen geformuleerd:

- De legitimiteit van de partijdemocratie vergroten: kortweg, zoveel mogelijk mensen moeten meedoen aan de besluitvorming;
- Macht en tegenmacht laten ontstaan;
- Activeren van de leden om maatschappelijke actie te ondernemen
- Meer verbinding krijgen tussen de leden, de diverse gremia, maatschappelijke organisaties en de PvdA kernwaarden.

De werkgroep Ledendemocratie heeft daarbij de aanbevelingen uit het rapport van de commissie Noten als leidraad genomen. Hieronder zijn die vijf aanbevelingen nogmaals gemeld. Principes ledendemocratie n.a.v. Noten:

- Iedereen stemt real time online daar waar mogelijk.
- We ontkoppelen de eenheid van inhoud, plaats en tijd: (besluitvorming hoeft niet fysiek in een vergadering plaats te vinden).
- We introduceren voor iedereen de mogelijkheid om te agenderen.
- We introduceren nieuwe collectiviteiten.
- We creëren een plein waarop leden elkaar kunnen ontmoeten.

In januari 2017 zijn het verkiezingsprogramma en de kandidatenlijst voor het eerst vastgesteld volgens de principes en methodes van ledendemocratie. Tijdens het congres of Politieke Ledenraad wordt gestemd via de tool PvdA Stemt. Op deze website kan ieder lid met ledenrechten real time online stemmen. Bovendien kan dit stemmen los van plaats gebeuren, besluitvorming hoeft niet fysiek in een vergadering plaats te vinden.

De PvdA is de eerste Nederlandse politieke partij die alle leden de mogelijkheid geeft om onafhankelijk van de plaats waar ze zijn mee te beslissen. Ledendemocratie is een project dat is ontwikkeld met leden, technische partners en andere betrokkenen. In het jaarverslag van 2016 staat een uitgebreide toelichting op de werking van het nieuwe systeem van ledendemocratie.

3. Internationaal Secretariaat 2018

Het tegengaan van de groeiende ongelijkheid, het beschermen van mensenrechten en het in stand houden van de democratie en rechtsstaat: dat vindt de PvdA niet alleen in Nederland, maar ook buiten onze grenzen van groot belang. Internationale solidariteit en samenwerking blijven daarom cruciaal.

In juni 2018 nam Kirsten Meijer op het PvdA-congres afscheid als internationaal secretaris en werd Kati Piri verkozen als haar **opvolger**. Het was een druk internationaal jaar, waarin de focus van het internationaal secretariaat lag op het versterken van de contacten met onze zusterpartijen en de eerste voorbereidingen voor de Europese verkiezingen in 2019. Verder gaven we vervolg aan het WEurope-project, organiseerden we publieksbijeenkomsten en gingen we met PvdA-leden in gesprek over belangrijke internationale thema's.

Contacten met zusterpartijen en de PES

Er is afgelopen jaar veel tijd gestoken in de contacten met onze zusterpartijen en de Party of European Socialists (PES). Kati Piri en Lodewijk Asscher bezochten verschillende Europese partijleiders, PES-meetings en internationale conferenties:

- In juli brachten ze een bezoek aan de SPD in Berlijn, waar ze in gesprek gingen met partijleider Andrea Nahles, Olaf Scholz (minister van Financiën), Heiko Maas (minister van Buitenlandse Zaken) en Niels Annen (parlementair staatssecretaris Buitenlandse Zaken).
- In september bezochten Lodewijk en Kati de Global Progress Summit in Montréal, waar progressieve leiders en partijen van over de hele wereld samenkwamen. Lodewijk nam deel aan een panel over de toekomst van werk.
- Begin oktober bezochten ze de Spaanse sociaaldemocratische premier Pedro Sánchez in Madrid.

Tijdens deze ontmoetingen werden, naast gemeenschappelijke doelen en de samenwerking tussen de partijen, het eventuele kandidaatschap van Frans Timmermans voor de positie van PES-Spitzenkandidat besproken. Dit is succesvol gebleken: op het PES-congres in Lissabon op 7 en 8 december is Frans Timmermans aangekondigd als Spitzenkandidat voor de PES. Bij dit congres was een grote groep PvdA'ers aanwezig vanuit de PES-delegatie, het partijbureau, de Eurodelegatie, de Tweede Kamerfractie, de JS, de FMS, het Roze Netwerk en het OuderenNetwerk.

Verder organiseerden we in juni een migratietop in het Lloyd Hotel in Amsterdam, waarbij Lodewijk in gesprek ging met partijleiders van zusterpartijen uit Italië, Oostenrijk, Denemarken en België. Dit was een constructieve bijeenkomst, waarin er is afgesproken om vaker bij elkaar te komen om door te praten over het thema migratie.

Contacten binnen de PvdA

Het internationaal secretariaat ondersteunde en onderhield nauw contact met internationaal georiënteerde PvdA-politici, -netwerken en -leden. In samenwerking met de Foundation Max van der Stoep (FMS) organiseerden we een werkbezoek aan Noord-Macedonië en Kosovo. Een delegatie vanuit het European Forum for Democracy and Solidarity en de PvdA, bestaande uit onder andere Kati Piri, Bert Koenders en Jan Marinus Wiersma, bezocht beide landen om de politieke situatie en toekomst van deze landen te evalueren. Onder andere het referendum over de naam van (Noord-)Macedonië en eventuele toenadering tot de EU en NAVO werden besproken. Op de FMS-Afrikadag organiseerden we een PvdA-workshop over SheDecides met onder andere Lilianne Ploumen en de Malawische activiste Tikhala Itaye.

Verder onderhielden we met name contact met de Buitenlandcommissie, de Landelijke Werkgroep Europa en het Roze Netwerk. Namens het Roze Netwerk nam bestuurslid Richard van de Burgt deel aan een seminar over lhbti-rechten op de Balkan en in Turkije tijdens Europride in Stockholm.

Verder informeerden we PvdA-leden over onze werkzaamheden via de maandelijks PvdA Internationaal-nieuwsbrief en –website.

WEurope

In het kader van het WEurope-project, waarvoor we financiering ontvingen van de PES, organiseerden we verschillende werkbezoeken rondom belangrijke Europese thema's: migratie, duurzaamheid en de toekomst van werk. Rondom duurzaamheid bezochten we Groningen, waar we langsgingen bij de NAM, New Energy Coalition en de PvdA Groningen. In Den Haag spraken we een vertegenwoordiger van Europol, vertelde Kati over haar ervaringen als Europarlementariër en gingen we in gesprek met Tawfeeq Mousa, die in 2014 vanuit Syrië naar Nederland vluchtte. En om meer te weten over de toekomst van werk, bezochten we verschillende experts rondom de platformeconomie: we gingen langs bij de FNV, horecaplatform Temper en journalist en schrijver Rens Lieman, die het boek 'Uber voor alles' schreef.

Aan deze werkbezoeken namen in totaal zo'n dertig reporters deel, voor wie we ook een kennismakingsbijeenkomst organiseerden. Naar aanleiding van deze werkbezoeken maakten de reporters fotoreportages, artikelen en filmpjes die we op de WEurope-website en –Facebook plaatsten. Hiermee werd, met name via Facebook, een groot publiek bereikt.

Publieksbijeenkomsten

Op woensdag 31 oktober organiseerden we een debat met ongeveer negentig bezoekers in De Balie. Sprekers waren de Britse schrijfster Claire Ainsley, journalist Rens Lieman en Lodewijk Asscher. Aanleiding van het debat was Ainsley's boek 'The New Working Class', dat beschrijft hoe er in het Verenigd Koninkrijk een nieuwe arbeidersklasse is ontstaan die zich niet meer vertegenwoordigd voelt door de politiek.

Daarnaast vond er vanuit het internationaal secretariaat op vrijdag 30 november een groot event plaats in het Volkshotel in Amsterdam: the Future of Work. De bijeenkomst bestond ten eerste uit een plenair gedeelte met een speech van Frans Timmermans, vraaggelassen met Lodewijk Asscher en Agnes Jongerius en een bijdrage van NRC-columniste Japke-d. Bouma. Dit gesprek werd geleid door moderator Sahil Amar Aïssa. Daarnaast vonden er in het tweede gedeelte vier workshops plaats over de toekomst van werk (bijvoorbeeld over gendergelijkheid op de werkvloer, kunstmatige intelligentie en social mediastrategieën). Het event was een succes: er waren meer dan tweehonderd relatief jonge bezoekers, zowel PvdA'ers als niet-PvdA'ers, en er hing een goede, positieve sfeer.

Europese Parlementsverkiezingen 2019

Zowel in PvdA- als PES-verband zijn de voorbereidingen voor de EP-verkiezingen van mei 2019 in volle gang. Van juni tot en met oktober heeft de programmacommissie, ondersteund vanuit het internationaal secretariaat, gewerkt aan het PvdA-verkiezingsprogramma voor deze verkiezingen. De internationaal secretaris maakte uiteraard ook deel uit van de commissie. Voorafgaand aan het schrijven van het programma, ontwierpen we de online tool 'Denk mee over Europa'. Daarin konden zowel leden als niet-leden hun ideeën voor het verkiezingsprogramma insturen. Daarnaast organiseerden we een inspraakdag, waarop externe organisaties, experts en partijnetwerken langs konden komen om hun suggesties aan de programmacommissie mee te geven.

Verder is er binnen de PES gewerkt aan acht gezamenlijke resoluties op de thema's sociaal Europa, economie, democratie, jeugd, gender, migratie, internationaal beleid en klimaat. Het internationaal secretariaat heeft in de discussie over deze resoluties de PvdA vertegenwoordigd. Deze resoluties leidden uiteindelijk tot een PES-manifest voor de EP-verkiezingen.

4. Financieel beheer en reserves

A. Structuur PvdA

Statutair is bepaald dat de Vereniging Partij van de Arbeid één rechtspersoon is met een decentrale partijstructuur.

Gewesten en Afdelingen zijn in principe autonoom in de besteding van de middelen die zij ter beschikking hebben gekregen van het partijbestuur, maar dienen zich daarbij te houden aan richtlijnen van het partijbestuur, omdat daar de financiële en juridische eindverantwoordelijkheid ligt. Deze richtlijnen kunnen betrekking hebben op voorschriften over de gang van zaken binnen de gewesten en afdelingen (beheer van de middelen, dubbele autorisatie bij hoge uitgaven, wijze van controle en verantwoording), zowel als op de relatie met het partijbestuur (het indienen van begrotingen en jaarrekeningen, het verschaffen van inlichtingen, etc.).

B. Geldstromen

De financiering van de PvdA is afhankelijk van een aantal geldstromen.

- De eerste geldstroom zijn de inkomsten uit de contributie van leden.
- Een tweede voorname geldstroom is de subsidie die verstrekt wordt door het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en deels gebaseerd is op het aantal zetels in de Tweede Kamer en deels op het aantal subsidiabele leden van de partij. Hoofdzakelijk vanwege de terugval in zetelaantal ten gevolge van de verkiezingsuitslag in maart 2017 moest de begroting voor 2018 worden bijgesteld naar een subsidieniveau gebaseerd op slechts 9 Tweede Kamerzetels.
- Een derde geldstroom zijn de aanvullende en specifieke contributies van de politici
- Een vierde geldstroom is die van het werven van fondsen.

C. Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit twee reserves: de continuïteitsreserve en de bestemmingsreserve. Onder de continuïteitsreserve is opgenomen dat deel van het eigen vermogen, waarover het bestuur binnen de statutaire doelstellingen van de Vereniging Partij van de Arbeid vrij kan beschikken. Onder de bestemmingsreserves zijn reserves opgenomen waaraan door het bestuur van de vereniging een beperktere bestedingsmogelijkheid is aangebracht dan op grond van de statuten zou bestaan.

D. Bestemmingsreserve

Er is besloten om met één bestemmingsreserve te werken, waaraan de geormerkte gelden worden gedoteerd en waaruit onttrekkingen worden gedaan ter financiering van de landelijke verkiezingscampagnes, voor het Europees Parlement, de Eerste en Tweede Kamer, de Provinciale Staten en de Gemeenteraden. Tevens worden uit deze reserve de extra afdrachten aan de afdelingen gefinancierd voor de lokaal te voeren gemeenteraadsverkiezingscampagnes. Uitgaven die worden gedekt uit bestemmingsreserves worden in de resultatenrekening verantwoord en via de resultaatbestemming ten laste van de betreffende reserve gebracht. Wijzigingen in de beperking van de bestemming van de reserve, welke door de daartoe bevoegde organen of instanties worden aangebracht, worden als overige mutatie binnen het eigen vermogen verwerkt.

E. Continuïteitsreserve

De Continuïteitsreserve (ook wel Algemene reserve of weerstandsvermogen genoemd) wordt aangewend voor alles wat geen betrekking heeft op de Bestemmingsreserve en staat geheel ter vrije beschikking aan alle overige activiteiten.

F. Verslaglegging

Tot het jaar 2017 viel de Vereniging PvdA qua regels voor de jaarlijkse verslaglegging onder "Richtlijn voor de jaarverslaggeving RJ640 voor organisaties-zonder-winststreven".

De reeds gememoreerde reorganisatie van het Landelijke Partijbureau in 2017 heeft ertoe geleid dat de vereniging voor de jaarlijkse verslaglegging binnen het regime is komen te vallen van de "Richtlijn voor de jaarverslaggeving Kleine-organisaties-zonder-winststreven" (RkJ-C1).

De verantwoording van de cijfers onder dit regime hoeft minder diep te gaan dan onder de vorige regels. Dit heeft enerzijds tot een compactere verslaglegging geleid, terwijl anderzijds een gedetailleerder beeld wordt getoond van de financiële ontwikkelingen bij de gewesten en de afdelingen.

G. Effecten in 2018 van de reorganisatie op landelijk partijbureau

Het jaar 2018 kon op landelijk niveau worden afgesloten met een positief resultaat ad € 1.428.970. Een verbetering ten opzichte van het landelijke resultaat van 2017 van niet minder dan € 2.206.482. De drastische en pijnlijke reorganisatie die in 2017 als gevolg van de teleurstellende uitslag van de Tweede Kamerverkiezingen moest worden doorgevoerd heeft daarmee duidelijk zijn vruchten afgeworpen.

Alle inspanningen in de bedrijfs- en campagnevoering hebben samen met de aangepaste afdrachtsystematiek een uitkomst opgeleverd die € 939.226 gunstiger uitvalt dan bij het opstellen van de landelijke bedrijfsvoerings- en campagnebegrotingen 2018 als haalbaar werd geacht.

Dankzij dit resultaat is op landelijk niveau een belangrijk deel van de noodzakelijke verbetering van de vermogenspositie van de vereniging gerealiseerd.

Onderstaand worden de landelijke baten en lasten beknopt weergegeven.

Landelijke staat van baten en lasten 2018			
	Begroot 2018 €	Uitkomst 2018 €	Uitkomst 2017 €
Baten			
Contributies	4.400.000	4.407.625	4.658.247
Overheidssubsidie	875.929	963.809	1.655.408
Overige baten	732.300	871.654	1.228.395
Totaal Baten	6.008.229	6.243.088	7.542.050
Lasten			
Algemene bedrijfskosten	1.016.000	899.479	1.022.741
Partijbestuur	305.354	320.335	492.967
Directie en Bestuursondersteuning	2.079.781	2.004.504	2.526.461
Strategie en Partijondersteuning	972.050	876.672	1.879.907
Bijdragen aan neveninstellingen	58.300	58.300	75.300
Financiering Gew/Afd/Netwerken	692.000	295.070	678.628
Landelijke bestede Campagnekosten	395.000	359.758	1.643.558
Totaal Lasten	5.518.485	4.814.117	8.319.562
Landelijk resultaat	489.744	1.428.970	777.512

Dankzij dit resultaat bedraagt het Eigen Vermogen op landelijk niveau per 31 december 2018 € 2.096.160 en is als volgt opgebouwd:

- Continuïteitsreserve € 1.735.769
- Bestemmingsreserve € 360.391

H. Samenvatting cijfers Gewesten en Afdelingen

Sinds de inwerkingtreding van de Wet Financiering Politieke Partijen in 2013 wordt via een geconsolideerde jaarrekening de feitelijke juridische verantwoordelijkheid van het Landelijk Bestuur voor het financiële reilen en zeilen van de vereniging als geheel, dus zowel landelijk als decentraal, zichtbaar gemaakt.

De Vereniging PvdA is evenals het merendeel van de andere landelijke politieke partijen immers één rechtspersoon. Dit betekent dat gewesten en afdelingen geen separate rechtspersonen zijn en de cijfers van de gewesten en afdelingen derhalve dienen te worden opgenomen in één jaarrekening voor de gehele PvdA.

Onderstaand worden de totale baten en lasten van deze gewesten en de afdelingen beknopt weergegeven. Ruim 95% van de lokale besturen dienden een goedgekeurde jaarrekening in. De cijfers van de jaarrekeningen van de overige gewesten en afdelingen zijn wel meegenomen, maar zijn nog onderdeel van het goedkeuringsproces.

Staat van baten en lasten van de gewesten en afdelingen 2018			
	Begroot 2018	Uitkomst 2018	Uitkomst 2017
Gewesten en afdelingen	€	€	€
Baten			
Contributies Politici	493.232	516.913	566.178
Afdrachten Landelijk Partijbureau	450.000	209.018	476.272
Overige baten	1.250.361	1.495.601	576.207
Totaal Baten	2.193.594	2.221.532	1.618.657
Lasten			
Lokale organisatiekosten	722.283	538.174	685.584
Lokale Campagnekosten	1.637.823	2.018.358	628.513
Overige Activiteiten	310.785	1.186.134	437.276
Totaal Lasten	2.670.891	3.742.667	1.751.373
Resultaat gewesten en afdelingen	477.297-	1.521.135-	132.716-

In de hoofdstukken 5 en 7 worden de gecombineerde cijfers van deze balansen en staten van baten en lasten nader toegelicht.

5. Financiële uitkomsten 2018

A. Landelijke uitkomsten, exclusief gewesten en afdelingen

De reeds in hoofdstuk 4 genoemde positieve ontwikkeling in 2018 van het landelijke resultaat ten opzichte van de landelijke Bedrijfsvoerings- en Campagnebegrotingen met € 939.226 laat zich als volgt verklaren:

De werkelijke landelijke inkomsten kwamen € 234.859,-- hoger uit dan werd begroot. De belangrijkste oorzaken hiervan zijn onder andere:

- Hogere inkomsten ledencontributie, hoofdzakelijk doordat het ledental minder afname dan in de begroting werd gevreesd;
- Hogere subsidie van de overheid wegens herberekening 2017 en 2018;
- Hogere inkomsten uit aanvullende contributies van CLB-leden, doordat tijdens het opstellen van de begroting werd uitgegaan van een lager totaalinkomen voor lokale politici dan in 2018 realiteit is gebleken;
- Hogere overige inkomsten, hoofdzakelijk dankzij de bereidheid van afdelingen om alsnog een deel van het lokale bankoverschot te doen terugvloeien naar de centrale bankrekening.

Daarnaast vielen enkele inkomsten lager uit dan begroot, zoals:

- Lagere inkomsten uit fondsen-wervingsacties;
- Lagere service-inkomsten van neveninstellingen, wegens lagere m2-prijs dan waarmee in de begroting rekening kon worden gehouden;

In 2018 vielen de werkelijke landelijke uitgaven € 704.367,-- lager uit dan begroot.

De belangrijkste oorzaken hiervan zijn:

- Lagere ICT-kosten door latere outsourcing en modernisering van de ICT-taken;
- Lagere huisvestingskosten;
- Lagere bureaunkosten;
- Lagere personeelskosten Directie en Bestuursondersteuning;
- Lagere kosten stagiaires en vrijwilligers;
- Lagere personeels- en activiteitenkosten Team Projecten;
- Lagere afdrachten aan gewesten en afdelingen;
- Lagere landelijk bestede campagnekosten;
- Lagere overige kosten.

Daarnaast vielen enkele uitgaven juist hoger uit dan begroot, zoals:

- Hogere afschrijvingskosten, doordat in de begroting van een langere periode van afschrijving van software en hardware werd uitgegaan dan op grond van "accounting rules" is toegestaan;
- Hogere kosten partijbestuur en internationaal secretariaat;
- Hogere kosten afvloeiing personeel;
- Hogere algemene kosten directie, staf en ondersteuning;

Bestemming Landelijk Resultaat 2018

Het Landelijk positieve resultaat ad € 1.428.970 is al volgt bestemd:

€ 360.391,-- ten gunste van de Bestemmingsreserve en is daarmee tevens het eindsaldo van de Landelijke Bestemmingsreserve per 31-12-2018. (Binnen dit saldo is

€ 125.000 (¼ van € 500.000) geormerkt voor de GR verkiezingen in 2022.)

€ 1.068.579,-- ten gunste van de Landelijke Continuïteitsreserve.

Het saldo van de Continuïteitsreserve komt daarmee per 31-12-2018 uit op € 1.735.769,-- en de Bestemmingsreserve op € 360.391,--.

Het totale Landelijke Eigen Vermogen bedraagt aldus per 31-12-2018 € 2.096.160,-- en is als volgt opgebouwd:

Vaste Activa	€ 630.871
Vorderingen (inclusief Interne vordering op gewesten)	€ 512.637
Liquide Middelen	<u>€ 1.748.452</u>
	€ 2.891.960
AF:	
Voorzieningen	€ 18.765
Kortlopende schulden	<u>€ 777.035</u>
Landelijk Eigen Vermogen	<u>€ 2.096.160</u>

B. Begroting 2019 en toekomstig financieel beleid

De begroting 2019 is door het Partijbestuur vastgesteld. Alle bedragen zijn voor 2019 opnieuw beredeneerd en berekend. Hierbij is uitgegaan van conservatieve, maar realistische uitgangspunten.

BEGROTING 2019

	Landelijk	Gewesten + Afdelingen	Eliminaties	TOTAAL
Inkomsten				
Contributies 100%	4.000.000			4.000.000
Overheidssubsidie	940.903			940.903
Fondsenwerving	100.000	126.220		226.220
Extra contributies politici	496.000	472.386		968.386
Afdracht van Partijbureau		600.000	-600.000	0
Extra afdracht van Partijbureau		20.000	-20.000	0
Overige baten	72.600	380.574		453.174
Totaal Inkomsten	5.609.503	1.599.180	-620.000	6.588.683
Uitgaven bedrijfsvoering				
Partijbestuur	348.877			348.877
Directie/MT	387.125			387.125
Team Ondersteuning	519.596			519.596
Team Diensten	708.986			708.986
Team Strategie en Partijondersteuning	929.257			929.257
Algemene Bedrijfskosten	1.247.408			1.247.408
Reguliere afdrachten	600.000		-600.000	0
Activiteiten Netwerken en groepen	13.500			13.500
Afdrachten Activiteitenfonds en Partijkantorenpot	228.500		-20.000	208.500
Lasten Gewesten en Afdelingen		1.387.236		1.387.236
Totaal Uitgaven	4.983.249	1.387.236	-620.000	5.750.485
Saldo Inkomsten en Uitgaven	626.254	211.944	0	838.197
AF: Geormerkte Inkomsten	-596.000	0	0	-596.000
Resultaat Bedrijfsvoering Vereniging als geheel	30.254	211.944	0	242.197

De eliminatieposten betreffen alle door het landelijke partijbureau en de gewesten en afdelingen begrote landelijke afdrachten.

Opbrengsten

De contributieopbrengst is in de begroting voor 2019 gebaseerd op 40.000 leden, die gemiddeld € 100 contributie betalen.

Het subsidievoorschot voor 2019 is echter gebaseerd op 41.326 subsidiabele leden, 9 Tweede Kamerzetels en op een iets lager basisbedrag, doordat er in 2019 meer kiezers lid zijn van een politieke partij dan in 2018 het geval was, terwijl het beschikbare bedrag bij de overheid gelijk bleef. De extra contributies van politici worden berekend op basis van 5,5% van hun politieke inkomens.

Algemene kosten

De kosten voor ICT zijn voor 2019 (exclusief personeel) begroot op € 635.158. Hiervan heeft € 296.396 betrekking op afschrijvingslasten van onder andere de volgende systemen:

- CRM,
- Ledendemocratie,
- de Canvastool "Doe Mee",
- aanpassing pvda.nl en MijnPvdA en - in beperkte mate - apparatuur.

De bijdragen aan WBS en FMS zijn onveranderd opgenomen in de begroting 2019.

De activiteitenpot zal in 2019 mede worden aangewend om bij te dragen aan de actiecentra.

Bij personeelskosten en activiteiten zijn de verschillende teams op persoonsniveau samengesteld en doorgerekend.

6. Bestuurlijke banden

Bestuurlijke banden tussen PvdA en afdelingen en gewesten

De PvdA kent per 31 december 2018 12 gewesten, 316 lokale afdelingen en 7 onderafdelingen. Gewesten en (onder-)afdelingen hebben geen eigen rechtspersoonlijkheid. Zij verkrijgen jaarlijks op grond van ledenaantal een bijdrage vanuit de landelijke PvdA-kas, mits het lokale basiskapitaal op een bepaald meetmoment binnen de daarvoor geldende criteria blijft.

De statutaire structuur staat al beschreven in Hoofdstuk 4.

Banden tussen de PvdA en de neveninstellingen en/of verbonden partijen

Binnen de subsidie die de PvdA van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) ontvangt, zijn tevens de door BZK vastgestelde bedragen voor de Wiardi Beckman Stichting (WBS), de Foundation Max van der Stoel (FMS) en de Jonge Socialisten (JS) opgenomen. Het partijbestuur verstrekt daarnaast jaarlijks ook nog een algemene financiële bijdrage uit eigen middelen aan WBS en FMS.

WBS heeft zelfstandige huisvesting in Den Haag waar CLB ook gebruik van maakt. De andere neveninstellingen en/of verbonden partijen maken gebruik van de huisvesting, ICT en (salaris)administratie van de PvdA. Door WBS, FMS en CLB wordt daar een kostenvergoeding voor betaald. Bovendien fungeert het Team Financiën van de PvdA als administratiekantoor voor de neveninstellingen en/of verbonden partijen en heeft uit dien hoofde een rekening-courant verhouding met hen.

De PvdA staat niet garant voor neveninstellingen en/of verbonden partijen, heeft niet anderszins jegens derden verklaard verantwoordelijk te zijn voor de nakoming van verplichtingen die door de neveninstelling en/of verbonden partijen zijn aangegaan en heeft zich niet als medepartij opgesteld in contractuele verplichtingen van een neveninstelling en/of verbonden partij.

De PvdA kan, behoudens vorenstaande bemoeienis, niet expliciet het operationele en financiële beleid van de neveninstellingen en/of verbonden partijen bepalen, waardoor aan de PvdA de economische voordelen van de neveninstellingen en/of verbonden partijen zouden toekomen. Om die reden vindt geen consolidatie plaats van de jaarrekening van de PvdA met de neveninstellingen.

Financieel-administratieve banden tussen de PvdA, de gewesten, afdelingen en neveninstellingen onder het regime RkJ-C1

De noodzakelijke reorganisatie van de Vereniging PvdA ten gevolge van de verkiezingsuitslagen in 2017 heeft er toe geleid dat de omvang van de organisatie dusdanig is afgenomen dat - zoals reeds in hoofdstuk 4 gememoreerd - de verslaglegging onder het regime van de "Richtlijn voor de jaarverslaggeving C1 Kleine-organisaties-zonder-winststreven" compacter mag zijn dan voorheen. De cijfers van de 323 (onder-)afdelingen en 12 gewesten zijn daarom volledig samengevoegd met de landelijke cijfers tot één jaarrekening die de gehele Vereniging PvdA omvat, omdat het Partijbestuur statutair de volledige juridische verantwoordelijkheid draagt voor alles wat in de vereniging plaats vindt. Een voordeel hierbij is dat de verslaglegging meer inzicht geeft in de financiën van de gewesten en de afdelingen.

De aandacht die het Team Financiën aan de compleetheid en juistheid van de lokale gegevens heeft moeten besteden is daardoor opnieuw toegenomen. Evenals vorige jaren zal het Team Financiën ook in 2019 steekproefsgewijs controles op locatie uitvoeren.

7. Jaarrekening Vereniging Partij van de Arbeid

7.0 Jaarrekening voor de vereniging als geheel

Op grond van het Huishoudelijk Reglement van de Vereniging Partij van de Arbeid zijn alle gewesten en afdelingen verplicht een jaarrekening op te stellen via het daartoe door de Vereniging ontwikkelde Online Administratiesysteem (OAS) en deze tijdig in te dienen bij het Team Financiën van het Landelijke Partijbureau.

De jaarrekeningen van de gewesten en afdelingen worden door Team Financiën gecontroleerd en daarna samen met de financiële gegevens van het landelijke partijbureau geconsolideerd tot één jaarrekening die de Vereniging PvdA als geheel omvat.

De nummers die in de staatjes tussen haakjes achter de diverse onderdelen worden getoond verwijzen naar verderop in het verslag volgende toelichtingen.

7.0.1 Algemene toelichting bij de jaarrekening 2018

Voornaamste activiteiten

De Vereniging Partij van de Arbeid, gevestigd te Amsterdam, is opgericht in 1946. De vereniging is een politieke partij met een sociaaldemocratische grondslag die zich ten doel stelt haar beginselen, zoals deze nader zijn omschreven in het door haar congres vastgestelde beginselprogramma, te verwezenlijken door programma's te formuleren die leidraad zijn bij het politiek handelen van de partij en haar vertegenwoordigers, door het selecteren en verkiesbaar stellen van vertegenwoordigers, door het leveren van bestuurders in het publieke domein, door het onderhouden van wisselwerking met de samenleving, alsmede door het in stand houden van de partijorganisatie en alle overige middelen die ten dienste van dat doel staan.

Stelselwijziging en toegepaste standaarden

De jaarrekening is opgesteld volgens de wettelijke bepalingen en overige voorschriften en richtlijnen in Nederland, voor zover deze van toepassing zijn op de PvdA. De jaarrekening is opgesteld volgens de bepalingen van "Richtlijn voor de jaarverslaggeving Kleine-organisaties-zonder-winststreven" (Rk-C1), geldend voor Kleine Organisaties zonder winststreven. Alle bedragen luiden in euro's. Dit betreft een stelselwijziging ten opzichte van voorgaand verslagjaar. De jaarrekening 2017 is opgesteld volgens de bepalingen van "Richtlijn voor de jaarverslaggeving (RJ-640)", geldend voor Organisaties zonder winststreven. De toepassing van Rk-C1 heeft geen gevolgen gehad voor de vergelijkende cijfers.

Continuïteit

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling. Door het verlies van het aantal Tweede Kamerzetels bij de verkiezingen in maart 2017 zijn de inkomsten uit subsidie van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties voor de Partij van de Arbeid over 2017 gedaald ten opzichte van voorgaande jaren. Als gevolg daarvan heeft de Vereniging kosten moeten maken voor de noodzakelijke afvloeiing van personeel. Deze afvloeiing van het personeel heeft voor het grootste gedeelte al in 2017 plaats gevonden.

In 2018 is als gevolg van het nog niet afgeronde project outsourcing ICT en een aanvulling op de afvloeiingsregeling ten laste van 2017 in totaal een bedrag van € 357.309 uitgegeven.

Door een aanzienlijk versoerde bedrijfsvoering en afstemming van het activiteitsniveau op de omvang van de (verwachte) inkomsten is in 2018 een herstel van het eigen vermogen van de Vereniging gerealiseerd van € 667.190 eind 2017 naar € 2.096.160 per einde van dit jaar.

De begroting 2019 is zo opgesteld dat verdere verbetering van de continuïteitsreserve kan worden gerealiseerd.

7.0.2 Grondslagen voor consolidatie en verbonden partijen

De jaarrekeningen van de gewesten en de afdelingen die geen eigen rechtspersoonlijkheid bezitten zijn, zoals hiervoor reeds aangegeven, samengevoegd tot één jaarrekening voor de Vereniging Partij van de Arbeid.

In deze jaarrekening zijn de onderlinge schulden, vorderingen en transacties tussen het landelijke partijbureau, de gewesten en de afdelingen derhalve geëlimineerd.

De Vereniging Partij van de Arbeid heeft een relatie met een aantal neveninstellingen en/of verbonden partijen. Omdat daarbij geen sprake is van overheersende zeggenschap of feitelijke beleidsbepalende invloed worden de jaarcijfers van deze entiteiten niet met de jaarrekening van de Vereniging Partij van de Arbeid geconsolideerd.

Het betreft de volgende entiteiten:

- Anne Vondeling Stichting (AVS)
- Vereniging Centrum voor Lokaal Bestuur in de Partij van de Arbeid (CLB)
- Stichting Foundation Max van der Stoep for Democracy, Development and Dialogue (FMS)
- Wiardi Beckman Stichting (WBS)
- Vereniging 'De Jonge Socialisten' (JS)
- Stichting Dr. J.M. den Uyl lezing (UYL)

7.0.3 Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling

Algemeen

Voor zover niet anders is vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen geamortiseerde kostprijs.

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen ervan naar de Vereniging Partij van de Arbeid zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Baten worden in de Staat van Baten en Lasten opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Indien een transactie ertoe leidt dat nagenoeg alle of alle toekomstige economische voordelen en alle, of nagenoeg alle, risico's met betrekking tot een actief of verplichting aan een derde zijn overgedragen, wordt het actief of de verplichting niet langer in de balans opgenomen. Verder worden activa en verplichtingen niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en/of betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het bestuur oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden regelmatig beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden

opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten bij Vereniging Partij van de Arbeid vorderingen, liquide middelen, en kortlopende schulden. Deze worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde inclusief direct toerekenbare transactiekosten. Na de eerste opname worden financiële instrumenten gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Indien er geen sprake is van agio of disagio en direct toerekenbare transactiekosten is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan de nominale waarde. Na de eerste opname worden financiële instrumenten op de hierna beschreven manier gewaardeerd.

Verstrekke leningen en overige vorderingen

Verstrekke leningen en overige vorderingen worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode, verminderd met bijzondere waardeverminderingverliezen.

7.0.4 Materiële en immateriële vaste activa

De materiële en immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingprijs- of vervaardigingsprijs verminderd met de cumulatieve afschrijvingen. De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de aanschafprijs volgens de lineaire methode op basis van de economische levensduur. De volgende afschrijvingspercentages worden hierbij gehanteerd:

- Inventaris: 10%
- Hardware: 25%
- Software: 25%
- Canvastool (software) 20%

Bijzondere waardeverminderingen

Vaste activa met een lange levensduur dienen te worden beoordeeld op bijzondere waardeverminderingen wanneer wijzigingen of omstandigheden zich voordoen die doen vermoeden dat de boekwaarde van een actief niet terugverdiend zal worden. De terugverdiendtijd van activa die in gebruik zijn, wordt bepaald door de boekwaarde van een actief te vergelijken met de geschatte contante waarde van de toekomstige netto kasstromen die het actief naar verwachting zal genereren.

Wanneer de boekwaarde van een actief hoger is dan de geschatte contante waarde van de toekomstige kasstromen, worden bijzondere waardeverminderingen verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde.

7.0.5 Vorderingen

De grondslagen voor de waardering van vorderingen zijn beschreven onder het 7.03 Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling

Financiële Instrumenten.

7.0.6 Reserves

Binnen de reserves wordt onderscheid gemaakt tussen de Continuïteitsreserve en Bestemmingsreserve.

Onder de Landelijke Continuïteitsreserve is opgenomen dat deel van de reserves, waarover het landelijk bestuur binnen de statutaire doelstellingen van de Vereniging Partij van de Arbeid vrij kan beschikken.

Onder de Landelijke Bestemmingsreserves zijn reserves opgenomen waaraan door het landelijk bestuur van de vereniging een beperktere bestedingsmogelijkheid is aangebracht dan op grond van de statuten zou bestaan.

De resultaatsbestemming bij de gewesten en afdelingen, alsmede de omvang van dotaties en onttrekkingen wordt in principe overgelaten aan de lokale besturen, tenzij er voor het Landelijk (hoofd-) bestuur aanleiding is de opbouw van de vermogensstructuur van de Vereniging als geheel aan te passen, om aan de financiële en juridische verplichtingen van de als rechtspersoon te kunnen blijven voldoen.

7.0.7 Aanwending van bestemmingsreserves

Uitgaven die worden gedekt uit Bestemmingsreserve worden eerst in de Staat van Baten en Lasten verantwoord en dan via de resultaatbestemming ten laste van de betreffende reserve gebracht. Eventuele wijzigingen in de beperking van de bestemming van reserves welke door de daartoe bevoegde organen of instanties worden aangebracht, worden als overige mutatie binnen de reserves verwerkt.

7.0.8 Landelijke Bestemmingsreserve

Er is besloten om ten behoeve van verkiezingen met één bestemmingsreserve te werken, waaraan de geormerkte gelden worden gedoteerd en waaruit onttrekkingen ten gunste van een campagne worden gedaan.

Het beschikbare saldo wordt aangewend voor de financiering van landelijke verkiezingscampagnes voor het Europees Parlement, de Tweede Kamer, de Provinciale Staten, de Waterschappen en de Gemeenteraad (inclusief herindeling). Tevens worden uit deze reserve de afdrachten aan afdelingen ten behoeve van Gemeenteraadsverkiezingscampagnes gefinancierd.

7.0.9 Bestemmingsreserves afdelingen en gewesten

Dit betreft bestemmingsreserves die door de besturen van de gewesten en afdelingen dienen te worden beheerd ten behoeve van lokale verkiezingscampagnes en eventueel aan andere door deze besturen vastgestelde doelen.

7.0.10 Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen en verliezen af te dekken.

Een voorziening wordt in de balans opgenomen:

- wanneer er sprake is van een in rechte afdwingbare verplichting die het gevolg is van een gebeurtenis in het verleden;
- waarvan een betrouwbare schatting kan worden gemaakt;
- waarvan het waarschijnlijk is dat voor afwikkeling van die verplichting een uitstroom van geldmiddelen nodig is.

De jubileumvoorziening betreft een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen. De voorziening betreft de contante waarde van de in de toekomst uit te keren jubileumuitkeringen. De berekening is gebaseerd op gedane toezeggingen, blijf kans en leeftijd.

7.0.11 Kortlopende schulden

De waardering van de kortlopende schulden is toegelicht onder 7.0.3 bij Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling.

7.0.12 Grondslagen voor de resultaatbepaling

Het saldo (resultaat) wordt bepaald als het verschil tussen het totaal der baten en het totaal der lasten. De baten worden verantwoord in het jaar waarin zij zijn gerealiseerd; lasten reeds zodra zij voorzienbaar zijn.

7.0.13 Overheidssubsidies

Overheidssubsidies worden - zodra er zekerheid bestaat dat zij zullen worden ontvangen en dat de vereniging zal voldoen aan de daaraan verbonden voorwaarden - in de balans opgenomen als vooruit ontvangen baten.

De door de vereniging ontvangen subsidie betreft een subsidie op basis van de Wet financiering politieke partijen.

7.0.14 Personeelsbeloningen / pensioenen

Nederlandse pensioenregelingen

Uitgangspunt is dat de in de verslagperiode te verwerken pensioenlast gelijk is aan de over die periode aan de pensioenverzekeraar verschuldigde pensioenpremies. Voor zover de verschuldigde premies op balansdatum nog niet zijn voldaan, wordt hiervoor een verplichting opgenomen. Als de op balansdatum al betaalde premies de verschuldigde premies overtreffen, wordt een overlopende actiefpost opgenomen voor zover sprake zal zijn van terugbetaling door de verzekeraar of van verrekening met in de toekomst verschuldigde premies.

Verder wordt op balansdatum een voorziening opgenomen voor bestaande additionele verplichtingen ten opzichte van de verzekeraar en de werknemers, indien het waarschijnlijk is dat voor de afwikkeling van die verplichtingen een uitstroom van middelen zal plaatsvinden en de omvang van de verplichtingen betrouwbaar kan worden geschat. Het al dan niet bestaan van additionele verplichtingen wordt beoordeeld aan de hand van de uitvoeringsovereenkomst met de verzekeraar, de pensioenovereenkomst met de werknemers en andere (expliciete of impliciete) toezeggingen aan de werknemers. De voorziening wordt gewaardeerd tegen de beste schatting van de contante waarde van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen op balansdatum af te wikkelen.

Voor een op balansdatum bestaand overschot bij de pensioenverzekeraar wordt een vordering opgenomen als de vereniging de beschikkingsmacht heeft over dit overschot, het waarschijnlijk is dat het overschot naar de vereniging zal toevloeien en de vordering betrouwbaar kan worden vastgesteld.

7.0.15 Belastingen

De activiteiten van de Vereniging zijn vrijgesteld van vennootschapsbelasting en omzetbelasting.

7.1 Balans
(na bestemming van het resultaat)

Balans Vereniging Partij van de Arbeid (7.1)	2018		2017	
	€	€	€	€
Vaste activa (7.4.0)				
Immateriële vaste activa bij Partij van de Arbeid	552.986		848.863	
Materiële vaste activa Partij van de Arbeid	77.885		114.117	
Materiële vaste activa Gewesten en Afdelingen	<u>2.300</u>		<u>6.821</u>	
		633.171		969.801
Viottende activa				
Vorderingen Landelijk Partij van de Arbeid (7.4.1)	506.513		198.922	
Vorderingen Gewesten/Afdelingen	79.334		121.295	
Effecten Afdelingen en Gewesten	122		494	
Liquide middelen Landelijk Partij van de Arbeid (7.4.2)	1.748.452		1.194.008	
Liquide middelen Gewesten/Afdelingen	<u>2.348.384</u>		<u>3.824.523</u>	
		4.682.806		5.339.242
Totaal activa		<u>5.315.976</u>		<u>6.309.045</u>
Passiva				
Eigen vermogen (7.4.3)				
Continuïteitsreserve Landelijk	1.735.769		667.190	
Continuïteitsreserve Gewesten/Afdelingen	1.395.299		2.335.560	
Bestemmingsreserves Landelijk	360.391		0	
Bestemmingsreserve Gewesten/Afdelingen	<u>957.682</u>		<u>1.538.555</u>	
Totaal Eigen vermogen		4.449.140		4.541.305
Voorzelingen (7.4.4)				
Landelijke Jubileumvoorziening Partij van de Arbeid (7.4.4.0)	<u>18.765</u>		<u>26.504</u>	
Totaal Voorzelingen		18.765		26.504
Kortlopende schulden (7.4.5)				
Landelijke kortlopende schulden (7.4.5.0)	777.035		1.662.115	
Gewesten en Afdelingen (7.4.5.1)				
Fractiegelden in beheer bij afdelingen	31.087		30.316	
Kortlopende schulden Gewesten/Afdelingen	<u>39.949</u>		<u>48.804</u>	
Totaal Kortlopende schulden		848.071		1.741.235
Totaal passiva		<u>5.315.976</u>		<u>6.309.045</u>

7.2 Staat van Baten en Lasten van de Vereniging Partij van de Arbeid

Staat van Baten en Lasten Vereniging Partij van de Arbeid (7.2)			
	Begroot	Uitkomst	Uitkomst
	2018		2017
	€	€	€
Inkomsten (7.5.0)			
Contributies 100%	4.400.000	4.407.625	4.658.247
Totale overheidssubsidie (7.5.0.0)	1.332.952	1.432.465	2.736.980
Service-Inkomsten neveninstellingen	67.500	60.650	78.408
Contributie CLB en Landelijke politici (7.5.0.1)	408.800	511.109	657.305
Fondsenwervingsactie	250.000	209.039	255.657
Rente en overige Inkomsten (7.5.0.2)	6.000	20.151	32.025
Inkomsten Gewesten/Afdelingen (7.5.0.3)	1.145.094	1.107.846	926.739
Totaal inkomsten	7.610.346	7.748.886	9.345.361
Uitgaven bedrijfsvoering (7.5.1)			
Partijbestuur (7.5.1.0)	305.354	320.335	492.967
Directie, staf en bestuursondersteuning (7.5.1.1)	2.079.781	2.004.505	2.526.461
Strategie en Partijondersteuning (7.5.1.2)	972.050	876.672	1.879.907
Neveninstellingen (7.5.1.3)	515.323	526.956	1.156.872
Bedrijfskosten Algemeen (7.5.1.4)	1.016.000	899.479	1.022.741
Reguliere Afdrachten en Activiteitenpot (7.5.1.5)	13.500	11.021	12.907
Bedrijfsvoering Gewesten/Afdelingen (7.5.1.6)	1.033.068	865.392	917.860
Totaal bedrijfslasten	5.935.077	5.504.359	8.009.715
Uitgaven tbv Campagnes (7.5.2)			
Campagne Tweede Kamer Verkiezingen	0	0	1.596.719
Landelijke Afdrachten ivm Gemeenteraadsverkiezingen		0	0
Landelijke Campagneacties/Doelgroepen/Ombudswerk	300.000	307.995	
Landelijke Permanente campagne	25.000	0	46.839
Landelijke Afdrachten ivm herindeling	0	0	0
Sub-totaal Landelijke Campagnekosten	325.000	307.995	1.643.558
Campagnekosten Gewesten en Afdelingen	1.337.823	2.028.697	628.513
Totaal Campagnekosten	1.662.823	2.336.692	2.272.071
Totaal Resultaat Vereniging PvdA	12.447	(92.165)	(936.425)

7.3 Resultaat Bestemming

7.3.1 Resultaatbestemming Landelijk	Begroot 2018 €	Uitkomst 2018 €	Uitkomst 2017 €
Dotaties aan Bestemmingsreserve Landelijk			
CLB contributie t.b.v. Verkiezingsfonds 1.6%	324.800	444.559	447.123
Fondsenwerving Verkiezingen	250.000	209.039	255.657
Contributie extra leden agv lijsttrekkersverkiezing	0	0	100.000
Bijdrage landelijke bestuurders en politici aan Minder activiteiten tbv verkiezingsreserve	84.000	66.550	112.240
Uit activiteitenpot tbv bestemmingsreserve verkiezingen			
Totale Dotatie aan Bestemmingsreserve Landelijk	658.800	720.148	915.019
Onttrekkingen aan Bestemmingsreserve Landelijk			
Afdrachten aan afdelingen lvm herindelling	(20.000)	0	(20.961)
Afdrachten afdelingen tbv campagne GR18	(350.000)	(359.758)	(168.488)
Onttrekking tbv Permanente Campagne	(25.000)	0	(46.839)
Campagne Tweede Kamer Verkiezingen	0	0	(1.596.719)
Totale Onttrekking aan Bestemmingsreserve Landelijk	(395.000)	(359.758)	(1.833.007)
Mutatie bestemmingsreserve Landelijk	263.800	360.391	(917.988)
Mutatie Continuïteitsreserve Landelijk	225.944	1.068.579	140.476
Resultaat boekjaar Landelijk	489.744	1.428.970	(777.512)

7.3.2 Resultaatbestemming Gewesten/Afdelingen	Begroot 2018 €	Uitkomst 2018 €	Uitkomst 2017 €
Dotaties aan bestemmingsreserve Gewesten/Afdelingen			
Toevoeging overschot naar Verkiezingsfonds 2018	122.703	207.339	319.690
Totale Dotatie aan Bestemmingsreserve Gewesten	122.703	207.339	319.690
Onttrekkingen aan bestemmingsreserve Gewesten			
Onttrekking i.v.m. GR-verkiezingen	(600.000)	(777.874)	(203.142)
Totale Onttrekking aan bestemmingsreserve Gewesten	(600.000)	(777.874)	(203.142)
Mutatie bestemmingsreserve Gewesten/Afdelingen 2018	(477.297)	(570.535)	116.548
Mutatie bestemmingsreserve Gewesten/Afdelingen voorz. afdelingen		(10.338)	
Totaal mutaties bestemmingsreserve	(477.297)	(580.874)	116.548
Mutatie Continuïteitsreserve Gewesten/Afdelingen 2018	(1.048.500)	(1.017.697)	(275.461)
Mutatie Continuïteitsreserve Gewesten/Afdelingen voorz. afdelingen	0	77.435	
Totaal mutatie Continuïteitsreserve Gewesten/Afdelingen	(1.048.500)	(940.261)	(275.461)
Resultaat boekjaar Gewesten/Afdelingen	(1.525.797)	(1.521.135)	(158.913)

7.4 Toelichting op de balans

7.4.0 Materiële en immateriële vaste activa	Materiële vaste activa		Immateriële vaste activa		Totaal €
	Inventaris €	Hardware €	Software €	Imm.activa €	
Cumulatieve aanschafwaarde	277.261,86	363.652,17	1.967.633,03	118.087,50	2.726.635
Cumulatieve afschrijvingen	<u>217.880,27-</u>	<u>308.915,19-</u>	<u>1.181.323,11-</u>	<u>55.533,20-</u>	<u>1.763.652-</u>
Boekwaarde 1 januari 2018	59.381,59	54.736,98	786.309,92	62.554,30	962.983
Investerings	-	13.418,99	8.379,26	13.310,00	35.108
Desinvestering cum. aanschafwaarde	-	16.539,46-	-	-	16.539-
Desinvestering cum. afschrijvingen	-	14.559,88	-	-	14.560
Afschrijvingen	<u>18.109,54-</u>	<u>29.563,72-</u>	<u>296.369,54-</u>	<u>21.197,52-</u>	<u>365.240-</u>
Totaal van de mutaties	<u>18.109,54-</u>	<u>18.124,31-</u>	<u>287.990,28-</u>	<u>7.887,52-</u>	<u>332.112-</u>
Cumulatieve aanschafwaarde	277.261,86	360.531,70	1.976.012,29	131.397,50	2.745.203
Cumulatieve afschrijvingen	<u>235.989,85-</u>	<u>323.919,03-</u>	<u>1.477.692,65-</u>	<u>76.730,72-</u>	<u>2.114.332-</u>
Boekwaarde 31 december 2018	<u>41.272,01</u>	<u>36.612,67</u>	<u>498.319,64</u>	<u>54.666,78</u>	<u>630.871</u>

Het Partijkantoor is opnieuw verhuisd naar de huidige tijdelijke locatie en zal in de loop van 2019 opnieuw verhuizen naar een definitieve locatie aan het Leegwaterplein in Den Haag. Als gevolg hiervan is er nauwelijks geïnvesteerd in inventaris.

7.4.1 Vorderingen	2018 €	2017 €
Debiteuren	276.912	249.192
Voorziening oninbare vorderingen AX	(88.534)	(124.293)
Te vorderen overheidssubsidie	218.070	0
Vooruit betaald (7.4.1.0)	57.760	49.220
Leningen en voorschotten medewerkers *)	0	6.660
Depotbedrag Post.nl **)	6.600	6.600
Te vorderen rente	(0)	49
Overige vorderingen (7.4.1.1)	35.705	11.494
Sub-totaal Landelijke Vorderingen	506.513	198.922
Vorderingen Gewesten en Afdelingen	79.334	121.295
Totaal Vordering Vereniging Partij van de Arbeid	585.847	320.217

*) De leningen en voorschotten betreffen voornamelijk NS abonnementen die worden voorgesloten aan het personeel.
 **) Deze vordering loopt zolang de postbezorging door Post.nl wordt verzorgd.

Het beleid ten aanzien van het innen van de contributies is in 2018 aangescherpt. Dit houdt in dat voor achterstallige lidmaatschapsbetalingen gebruik wordt gemaakt van een extern incassobureau.

LEDENVERLOOP 2018

1-1-2018	45.040 leden
<i>min</i>	<i>-2.624 leden</i>
31-12-2018	<u>42.416</u> Totaal aantal leden

7.4.1.0 Vooruit betaald Landelijk	2018	2017
	€	€
Vooruitbetaalde huur Rijswijkseweg 60 Den Haag	23.099	23.066
Vooruitbetaalde kosten marketing / cloud	0	7.578
Vooruitbetaalde (overige) computerkosten	0	13.109
Vooruitbetaalde abonnementskosten	0	1.705
Vooruitbetaalde personeelskosten	0	3.362
Overige vooruitbetaalde kosten	0	400
Voorschot congres 19/1 75%	18.218	0
Overige landelijk vooruitbetaalde kosten	16.442	0
Totaal Vooruit betaald Landelijk	57.760	49.220

Kosten worden toegerekend aan de periode waar ze betrekking op hebben. Daardoor zijn op het balansmoment 31 december bepaalde kosten vooruitbetaald. In de bovenstaande opstelling zijn deze gespecificeerd.

7.4.1.1 Overige vorderingen	2018	2017
	€	€
Landelijke		
Te vorderen verzekeringen	8.782	11.494
Overige vorderingen (o.a. netwerken, projecten)	26.923	0
Sub-totaal Overige Landelijke vorderingen	35.705	11.494
Overige Vorderingen Gewesten en Afdelingen	0	0
Totaal Overige vorderingen Vereniging Partij van de	35.705	11.494

7.4.2 Liquide middelen	2018	2017
	€	€
Landelijke Kas	7.576	6.916
Landelijke Rekening-courant RABO	1.682.459	1.128.724
Landelijke Spaarrekeningen ASN en RABO	58.417	58.368
Sub-totaal Landelijke liquide middelen	1.748.452	1.194.008
Kas Gewesten/Afdelingen	3.322	4.855
Betaalrekeningen RABO Gewesten/Afdelingen	1.233.426	2.001.534
Spaarrekeningen RABO/ASN Gewesten/Afdelingen	1.111.637	1.818.134
Sub-totaal liquide middelen Gewesten en Afdelingen	2.348.384	3.824.523
Totaal Liquide middelen Vereniging Partij van de Arbeid	4.096.836	5.018.531
*) De liquide middelen staan vrij ter beschikking aan de Vereniging		

De liquide middelen staan in principe ter vrije beschikking van het bestuur van de Vereniging. Het Landelijke Partijbestuur oefent echter geen rechtstreekse tekeningsbevoegdheid uit over de lokale financiële middelen, tenzij omstandigheden daartoe zouden nopen.

7.4.3 Toelichting Eigen Vermogen (Reserves)

Het eigen vermogen van de Vereniging Partij van de Arbeid is als volgt opgebouwd:

EIGEN VERMOGEN EIND 2018 NA RESULTAATBESTEMMING	2018	2018	2018
	Landelijk	Gewesten/Afdelingen	TOTAAL
Saldo Continuïteitsreserve 1 januari 2018	667.190	2.335.560	3.002.750
Mutatie-saldo Continuïteitsreserve 2018	1.068.579	(940.261)	128.318
Continuïteitsreserve 31 december 2018	1.735.769	1.395.299	3.131.068
Saldo Bestemmingsreserve per 1 januari 2018	0	1.538.555	1.538.555
Mutatie-saldo Bestemmingsreserve 2018	360.391	(580.874)	(220.483)
Bestemmingsreserve 31 december 2018	360.391	957.682	1.318.072
TOTAAL EIGEN VERMOGEN 1 JANUARI 2018	667.190	3.874.115	4.541.305
Mutatie-saldo Eigen Vermogen 2018	1.428.970	1.521.135-	92.165-
TOTAAL EIGEN VERMOGEN 31 DECEMBER 2018	2.096.160	2.352.980	4.449.140

Tot het aldus bestemmen van de resultaten is landelijk besloten door de Verenigingsraad en het Partijbestuur.

In de gewesten en afdelingen is daartoe besloten door de Algemene Ledenvergaderingen en de lokale besturen.

7.4.4 Voorzieningen		
Landelijke Jubileumvoorziening	2018	2017
	€	€
Stand 1 januari	26.504	31.863
Toevoeging/onttrekking	(7.739)	(5.359)
Stand 31 december	18.765	26.504

Binnen de PvdA geldt de volgende regeling ten aanzien van arbeidsjubilea.

De medewerkers ontvangen op de volgende momenten een jubileumuitkering:

- 12,5 jaar een half maandsalaris
- 25 jaar een heel maandsalaris
- 40 jaar anderhalf maandsalaris

7.4.5 Kortlopende schulden	2018	2017
	€	€
Landelijk		
Crediteuren	202.601	135.322
Afvloeiingsregeling i.v.m. reorganisatie	0	449.270
Rekening-courant neveninstellingen (7.4.5.0)	390.317	685.913
Diverse schulden en vooruit ontvangen (7.4.5.1)	184.117	391.713
Subtotaal Landelijke kortlopende schulden	777.035	1.662.218
Gewesten en Afdelingen		
Fractiegelden in beheer bij afdelingen	31.087	30.316
Kortlopende Schulden Gewesten en Afdelingen	39.949	48.804
Subtotaal kortlopende schulden Gewesten en Afdelingen	71.036	79.120
Totaal Kortlopende schulden Vereniging	848.071	1.741.338

7.4.5.0 Rekening-courant neveninstellingen	2018	2017
	€	€
Jonge Socialisten in de Partij van de Arbeid	(13.500)	106.652
Stichting Den Uyl	4.832	(4.853)
Foundation Max vd Stoel	(96.577)	202.720
Wiardi Beckmanstichting	(6.405)	
Centrum lokaal bestuur	501.966	385.912
Totaal Rekening-courant neveninstellingen	390.317	690.432

De PvdA verrekent deze bedragen met de betreffende neveninstelling. Aan het einde van elk kalenderjaar worden de saldi met de neven afgestemd.

In 2019 zal er naar worden gestreefd de rekening-courantsaldi zo dicht mogelijk bij € 0,- te houden.

7.4.5.1 Diverse schulden en vooruit ontvangen	2018	2017
	€	€
Landelijk		
Terug te betalen overheidssubsidie	0	162.674
Te betalen accountantskosten	32.400	38.717
Vakantiegeld	70.550	96.838
Vakantiedagen	66.386	72.489
ICT-kosten e.a.	13.756	18.435
Overige Landelijke schulden	1.025	2.561
Totaal Diverse schulden en vooruitbetaald Vereniging	184.117	391.713

7.4.6 Niet uit de balans blikende verplichtingen	2018	2017
	€	€
Periode < 1 jaar	355.412	163.000
1 jaar < periode < 5 jaar	1.025.326	
Periode > 5 jaar	227.744	
Totaal van de verplichtingen	1.608.482	163.000

Huurovereenkomst

Vanaf medio 2017 huurt de Vereniging tijdelijk kantoorruimte aan de Rijswijkseweg 60 te Den Haag. De overeenkomst eindigt op 31 mei 2019 en is niet verlengd. Vanaf juni 2019 zijn we meerjarige huurovereenkomst aangegaan voor € 789.153 een locatie aan het Leegwaterplein te Den Haag.

Operational lease

De PvdA heeft een leaseovereenkomst met Canon Nederland N.V voor het leasen van drie kopieerapparaten annex printers. Deze overeenkomst wordt stilzwijgend verlengd en loopt nu tot 1 januari 2020. De leasekosten zijn € 1.379,40 per kwartaal.

Investeringsverplichtingen

In 2017 zijn investeringsverplichtingen aangegaan voor een bedrag van afgerond € 50.000. Deze verplichtingen houden verband met decentralisatie van de ledenadministratie, marketingdatabase en marketingcloud toepassingen. In verband met de outsourcing ICT werkzaamheden zijn meerjarige verplichtingen aangegaan voor € 813.811.

7.5 Toelichting op de enkelvoudige staat van baten en lasten

7.5.0 Inkomsten

7.5.0.0 Overheidssubsidies

De subsidie van het Ministerie van Binnenlandse Zaken over 2018 is afhankelijk van het aantal zetels in de Tweede Kamer der Staten Generaal en het aantal subsidiabele leden van de PvdA en de Jonge Socialisten op 1 januari 2018.

Voor de volledige subsidievoorwaarden wordt verwezen naar de Wet Financiering Politieke Partijen (WFPP).

Subsidiabele leden zijn personen tussen de 14 en 27 jaar oud, die op 1 januari 2018 lid zijn en in 2018 minimaal 12 euro (voor de PvdA), respectievelijk 5 euro (voor de Jonge Socialisten) aan contributie hebben betaald en ledenrecht hebben. De subsidie 2018 van het Ministerie van Binnenlandse Zaken wordt via deze jaarrekening als volgt afgerekend, inclusief eventuele correcties op voorgaande jaren:

Subsidiabele leden bij de Vereniging Partij van de Arbeid op 1 januari 2018	42.958
Subsidiabele leden bij Jonge Socialisten op 1 januari 2018	1.533

7.5.0.0 Overheidssubsidies	Begroting 2018	Uitkomst 2018	Uitkomst 2017
	€	€	€
Aandeel subsidie WBS	234.234	246.004	400.506
Aandeel subsidie JS	77.295	70.894	129.151
Aandeel subsidie FMS (WFPP)	145.494	151.757	251.567
Aandeel subsidie FMS (MATRA)	0		300.349
Aandeel subsidie Partij van de Arbeid	875.929	963.809	1.655.408
Totaal Overheidssubsidies	1.332.952	1.432.465	2.736.980

De door de Vereniging ontvangen subsidie is een subsidie op basis van de Wet financiering politieke partijen.

De bedragen die door het Ministerie worden vastgesteld voor WBS, JS en FMS zijn specifiek geormerkt voor deze instellingen.

Het Ministerie betaalt in het lopende subsidiejaar een voorschot van 80% van de voorlopige subsidietoekenning. De exacte bedragen worden altijd pas na afloop van het kalenderjaar definitief vastgesteld op basis van de subsidieverantwoording met, onder andere, dit jaarverslag.

De PvdA had in 2018 44.064 subsidiabele leden en 9 zetels in de Tweede Kamer. De subsidie is vastgesteld tot en met het boekjaar 2017.

7.5.0.1 Contributie Politici en bezoldigd bestuurders

7.5.0.1 Contributie politici en bezoldigd bestuurders	Begroting 2018	Uitkomst 2018	Uitkomst 2017
	€	€	€
Contributie landelijke politici en bezoldigd bestuurders (5,5%)	84.000	66.550	125.269
Aanv. contributie CLB-politici (1,6% voor verkiezingsreserve)	324.800	444.559	532.036
Totaal Contributie politici en bezoldigd bestuurders	408.800	511.109	657.304

Alle politici betalen verenigingscontributie die in principe is gerelateerd aan het totale inkomen, en een aanvullende en specifieke contributie die is gerelateerd aan het politieke inkomen.

Voor gemeentelijk, provinciaal, of waterschap functionarissen (CLB-leden) gaat het om 3% van dit politieke inkomen. Deze 3% gebruikt de PvdA als volgt:

- 1,6% wordt aangewend voor aanvulling van de landelijke bestemmingsreserve verkiezingen;
- 1,4% gaat naar het Centrum voor Lokaal Bestuur.

Daarnaast betalen CLB-leden in principe 2,5% specifieke contributie direct aan hun afdeling of gewest ter financiering van hun lokale verkiezingen. ¹⁾

Eerste en Tweede Kamerleden, bewindspersonen, leden van de Fractie in het Europees Parlement, Eurocommissarissen en bezoldigde leden van het Partijbestuur betalen eveneens een aanvullende contributie van 3% en daarboven een specifieke contributie van 2,5% aan het Partijbureau.

Verschillende functionarissen betalen bovendien vrijwillig een hogere dan de rekenkundig bepaalde bijdrage.

7.5.0.2 Overige inkomsten

7.5.0.2 Overige inkomsten	Begroting 2018	Uitkomst 2018	Uitkomst 2017
	€	€	€
Bijdrage verwante organisaties	5.000	20.151	28.578
Financiële versterking vanuit de vereniging	0	70.704	205.823
Deelnemersbijdragen opleidingen	0	0	2.575
Rente opbrengsten	1.000	0	49
Sub-totaal overige landelijke inkomsten	6.000	90.856	237.025
Financiële versterking Landelijk Partijbureau	0	(70.704)	(205.823)
Totaal overige inkomsten Vereniging PvdA	6.000	20.151	31.202

De financiële versterking uit de Vereniging betreft ontvangsten van gewesten en/of afdelingen die in 2018 alsnog gehoor hebben gegeven aan de oproep van het partijbestuur in 2017 om lokale overschotten naar de centrale bankrekening te laten terugvloeien.

Analyse Totaal Inkomsten Landelijk en Gewesten en Afdelingen

Analyse inkomsten t.o.v. begroting	Begroting 2018	Uitkomst 2018	Afwijking t.o.v. begroting
	€	€	€
Landelijk			
Contributies leden	4.400.000	4.407.625	7.625
Overheidssubsidie (7.5.0.0)	1.332.952	1.432.465	99.512
Service-inkomsten neveninstellingen	67.500	60.650	(6.850)
Contributie Politici en Bestuurders (7.5.0.1)	408.800	511.109	102.309
Fondsenwerving Verkiezingsfonds	250.000	209.039	(40.961)
Overige Landelijke inkomsten (7.5.0.2)	6.000	20.151	14.151
Subtotaal Landelijke Inkomsten	6.465.252	6.641.040	175.787
7.5.0.3 Gewesten en Afdelingen			
Fondsenwerving t.b.v. verkiezingen	377.637	221.326	(156.310)
Contributie politici	493.232	516.913	23.680
Overige inkomsten Gewesten Afdelingen	274.225	369.607	95.382
Subtotaal Inkomsten Gewesten en Afdelingen	1.145.094	1.107.846	(37.248)
Totaal inkomsten Vereniging PvdA	7.610.346	7.748.886	138.539

De contributieopbrengst is iets hoger dan begroot. In de berekening van de contributieopbrengst is rekening gehouden met een waarschijnlijk oninbaar gedeelte.

Aan de incasso daarvan wordt extra aandacht gegeven via inschakeling van een incassobureau.

De Overheidssubsidie werd hiervoor reeds toegelicht.

De service-inkomsten zijn lager doordat het CLB niet is meegegaan naar de nieuwe tijdelijke huisvesting aan de Rijswijkseweg in Den Haag.

Doordat de huisvestingskosten lager zijn betekent dit voor de FMS een lagere bijdrage.

Omdat overige inkomsten meestal incidenteel en niet goed te voorspellen zijn wordt in de begroting slechts een gering bedrag opgenomen voor zaken die wel ieder jaar plaatsvinden.

De hogere inkomsten zijn al toegelicht bij paragraaf 7.5.0.2.

¹⁾ De Statenleden in Zeeland en Limburg betalen op eigen initiatief een hoger percentage aan specifieke contributie dan 2,5%. Voor lokale politici in Amsterdam en Rotterdam geldt een andere regeling, zij betalen een vast bedrag.

7.5.1 Organisatiekosten

7.5.1.0 Partijbestuur	Begroot 2018	Uitkomst 2018	Uitkomst 2017
	€	€	€
Salariskosten en sociale lasten	222.854	200.201	238.438
Overige organisatiekosten	40.000	45.704	73.006
Reis en verblijfkosten partijdelegaties	10.000	14.040	10.359
Lidmaatschappen	17.500	41.666	39.360
Informatie leden, bijeenkomsten, debatten	15.000	18.724	32.801
Commissie Depla (toekomstfestival)	0	0	19.013
Bijdrage STROOM!	0	0	79.989
Totaal Partijbestuur en Internationaal Secretariaat	305.354	320.335	492.967

7.5.1.1 Directie, staf en bestuursondersteuning	Begroot 2018	Uitkomst 2018	Uitkomst 2017
	€	€	€
Salariskosten en sociale lasten	1.219.182	1.235.676	1.293.858
Salariskosten niet actieve medewerkers	264.599	381.382	480.688
Stagiaires en vrijwilligers	47.000	17.851	
Overige organisatiekosten	200.500	83.636	132.878
Scholing	0	0	52.702
Extern en juridisch advies	10.000	40.352	67.451
Ondernemingsraad	5.000	638	3.816
Verzekeringen organisatie	0	0	11.782
Overige personeelskosten	0	0	14.507
Extra personeel	0	0	10.684
ARBO	0	0	6.694
HRM shared Service Center	20.000	48.913	79.981
Personeelsverzekeringen	26.000	4.468	
Congres	75.000	76.365	218.877
Politieke ledenraad	35.000	25.247	38.712
Ledenraadpleging	40.000	21.516	25.327
Project Ledendemocratie	15.000	21.458	41.977
Lezingen en prijzen	10.000	8.000	8.000
Verenigingsraad	10.000	7.181	7.695
1 mei viering/viering 70 jaar	0	0	304
Reis- en vergaderkosten partijbestuur	0	0	28.539
Reglementencommissie	500	178	0
Commissies	2.000	7.454	1.988
Meerkosten ICT	100.000	24.189	
Totaal Directie, staf en bestuursondersteuning	2.079.781	2.004.504	2.526.461

7.5.1.2 Strategie en Partijondersteuning	Begroot 2018	Uitkomst 2018	Uitkomst 2017
	€	€	€
Salarissen en sociale lasten	672.050	609.189	1.644.088
Overige organisatiekosten	50.000	33.776	134.111
Af: Doorbelast aan Verkiezingen	0	0	(2.746)
Actueel debat	0	0	1.132
Electoraal onderzoek	2.500	9.673	9.378
Programmacommissie/Actiecentra	40.000	10.431	1.816
Rood	40.000	26.975	294
Fotografie en Vormgeving	5.000	163	2.217
Online inclusief specials	45.000	125.415	18.192
Versturen emails	15.000	145	5.830
Spots en films vrijwilligers	20.000	1.586	0
Kosten Parlementaire Monitor	0	0	19.074
Ledenwerving/ledenbehoud/Ledenraadpleging	21.500	10.174	26.060
Belteam/	0	0	4.496
Kosten Fondsenwerving	1.000	46.781	(406)
Vrijwilligersmanagement	10.000	0	6.918
Scouting & kandidaatstellingscommissie	0	0	7.599
Scholing afdelingen	0	801	1.854
Club Rood	50.000	1.453	0
Promotie	0	109	0
Totaal Activiteitenkosten Strategie en Partijondersteuning	972.050	876.672	1.879.907

7.5.1.3 Neveninstellingen	Begroot 2018	Uitkomst 2018	Uitkomst 2017
	€	€	€
Bijdrage PvdA			
Wiardi Beckmanstichting	40.000	40.000	40.000
Foundation Max van der Stoel	18.300	18.300	18.300
Centrum Lokaal Bestuur	0	0	17.000
Totaal Bijdrage PvdA	58.300	58.300	75.300
Subsidies van het Ministerie van Binnenlandse zaken			
Foundation Max van der Stoel (Matra)	0	0	300.349
Foundation Max van der Stoel (WFPP)	145.494	151.757	251.567
Jonke Socialisten	77.295	70.894	129.151
Wiardi Beckmanstichting	234.234	246.004	400.506
Totaal Subsidies t.b.v. Neveninstellingen	457.023	468.656	1.081.572
Totaal neveninstellingen	515.323	526.956	1.156.872

Dit zijn de geormerkte subsidiebedragen die in 2018 door de Vereniging Partij van de Arbeid aan de neveninstellingen zijn overgemaakt, alsmede de eigen bijdrage van de PvdA aan de neveninstellingen.

7.5.1.4 Bedrijfskosten Landelijk Algemeen	Begroot 2018	Uitkomst 2018	Uitkomst 2017
	€	€	€
Afschrijvingslasten hardware	30.000	31.543	38.300
Afschrijvingslasten software	223.340	296.370	294.926
Afschrijvingslasten immateriele activa	16.660	21.198	16.660
Hosting	165.000	45.184	44.789
Webbeheer	124.000	99.704	149.255
Onderhoud en abonnementen ICT	70.000	123.145	72.758
Subtotaal kosten automatisering	629.000	617.143	616.689
Accountantskosten	30.000	28.504	35.042
Huisvesting	143.000	118.704	141.262
Afschrijvingslasten inventaris	20.000	18.110	20.041
Verhuiskosten	0	0	44.409
Extra reiskosten door verhuizing	35.000	0	0
Algemene bureaunkosten	159.000	117.018	165.299
Totaal Bedrijfskosten Algemeen	1.016.000	899.478	1.022.742

7.5.1.5 Afdrachten aan Gewesten/Afdelingen/Netwerken	Begroot 2018	Uitkomst 2018	Uitkomst 2017
Landelijk	€	€	€
Activiteiten Netwerken en groepen	13.500	11.021	12.907
Landelijke Afdrachten en Activiteitenpot	678.500	284.050	476.272
Totaal Landelijke Afdrachten	692.000	295.070	489.179
Gewesten en Afdelingen			
AF: Ontvangen Afdrachten en Activiteitenpot Gewesten en Afr	(678.500)	(284.050)	(476.272)
Totaal Afdrachten aan Afdelingen, Gewesten, Netwerken	13.500	11.021	12.907

In 2017 werd ter verbetering van de opbouw van de vermogensstructuur van de vereniging als geheel de nieuwe afdrachtsystematiek voor het eerst toegepast bij de verstrekking van extra afdrachten t.b.v. de Gemeenteraadsverkiezingen. In 2018 werd ook bij de reguliere afdrachten het automatisme in het betalen verlaten en werd vooraf een check op de lokale liquiditeitsbehoefte gedaan.

Bij aanvragen van uitkeringen uit de Activiteitenpot werd eveneens een liquiditeitscheck uitgevoerd. Daarmee kon een verschuiving van landelijk vermogen naar lokaal vermogen worden voorkomen.

7.5.1.6 Bedrijfsvoering Gewesten en Afdelingen	Begroot 2018	Uitkomst 2018	Uitkomst 2017
	€	€	€
Organisatiekosten Gewesten en Afdelingen	591.468	580.179	588.907
Ledenwerving, -behoud en -raadpleging	130.815	70.514	96.677
Gezamenlijke activiteiten binnen de PvdA	161.611	192.447	115.712
Gezamenlijke activiteiten buiten de PvdA	46.198	52.989	50.469
Thematische vergadering/werkgroepen	102.976	46.699	66.096
	1.033.068	942.828	917.860
Resultaat voorgaande jaren	0	(77.435)	0
Totaal Bedrijfsvoering Gewesten en Afdelingen	1.033.068	865.392	917.860

Voor een uitgebreide beschouwing wordt verwezen naar hoofdstuk 5. Financiële uitkomsten.

7.5.2 Uitgaven tbv Campagnes	Begroot 2018	Uitkomst 2018	Uitkomst 2017
Landelijk			
Landelijke Campagneacties/Doelgroepen/Ombudswerk	300.000	307.995	
Landelijke Afdrachten ivm Gemeenteraadsverkiezingen 2018	50.000	51.763	168.488
Landelijke Permanente campagne	25.000	0	46.839
Landelijke Afdrachten ivm herindeling	20.000	0	20.961
Sub-totaal Landelijke Uitgaven tbv Campagnes	395.000	359.758	236.288
Gewesten en Afdelingen			
Door Gewesten en Afdelingen ontvangen afdrachten GR-verki	(350.000)	(51.763)	(168.488)
Door Gewesten en Afdelingen ontvangen afdrachten	(20.000)	0	(20.961)
Promotie/campagne-uitgaven Gewesten en Afdelingen	1.637.823	2.018.358	628.513
Sub-totaal Uitgaven Gewesten en Afdelingen tbv	1.267.823	1.966.596	439.064
Resultaat voorgaande jaren	0	10.338	0
Totaal Uitgaven Vereniging PvdA tbv Campagnes	1.662.823	2.336.692	675.352

De afdrachten aan afdelingen voor de Gemeenteraadsverkiezingen 2018 komen ten laste van de landelijke bestemmingsreserve. Omdat deze GR-afdrachten binnen de Vereniging als geheel slechts een verschuiving van liquiditeiten is, vallen deze bedragen binnen de consolidatie weg tegen de ontvangst daarvan bij de gewesten en afdelingen.

7.6 Toelichting Algemeen

7.6.0 Personeelsbestand en Personeelskosten

Op het Partijbureau waren eind 32 personen in dienst, samen 26,91 Fte , waarvan 19,02 Fte in vaste dienst en 7,89 Fte in tijdelijk dienstverband

7.6.0 Personeelskosten	Begroot 2018	Uitkomst 2018	Uitkomst 2017
	€	€	€
Salarissen (regulier)	1.843.579	1.842.657	2.487.872
Sociale lasten (regulier)	265.448	280.554	376.097
Pensioenlasten	180.846	133.173	223.613
Overige personeelskosten (incl. afvloeiing personeel)	56.891	136.265	573.160
Totaal Regulier	2.346.764	2.392.648	3.660.743
Salarissen (campagne)	0	0	137.485
Sociale lasten (campagne)	0	0	24.408
Pensioenlasten (campagne)	0	0	7.557
Overige personeelskosten (campagne)	0	0	8.950
Totaal Campagne	0	0	178.399
Totaal Personeelskosten	2.346.764	2.392.648	3.839.142

7.6.1 Verantwoording activiteiten WFPP

7.7 Verantwoording activiteiten WFPP	2018
	€
Ondersteuning neveninstellingen (FMS € 18.300 en WBS € 40.000)	58.300
Congres	76.365
Politieke Ledenraad	25.247
Ledenraadpleging	21.516
Activiteiten Netwerken en groepen	11.021
Ledenwerving	5.541
Rood	26.975
Afdracht gemeenteraadsverkiezingen	51.763
Campagne Gemeenteraden 2018	307.995
Internationaal Secretariaat	74.430
Kosten afdeling projecten	138.342
Afdrachten gewesten en afdelingen	284.050
Totaal verantwoording	1.081.544

In de Wet financiering politieke partijen staat dat na afloop van het kalenderjaar wordt beoordeeld of de besteding van de subsidie valt binnen de grenzen van de wet. Om deze beoordeling te kunnen uitvoeren is hierboven een overzicht opgenomen van de belangrijkste activiteiten waarvoor de subsidie in 2018 is aangewend. Het totaalbedrag van deze kosten ligt boven de toegekende subsidie, € 963.809.

7.8 Bezoldiging bestuur

De bezoldiging voor de voorzitter en de Internationaal Secretaris bedraagt in totaal € 130.696,94 (bruto salaris inclusief werkgeverslasten en pensioenpremie). In 2017 was dit € 174.755. Het verschil is te verklaren uit het congresbesluit (juni 2018) om de rol van internationaal secretaris toe te bedelen aan Kati Piri, thans lid van de Eurodelegatie in het Europees Parlement. Bij het eerstvolgende congres na de Europese Verkiezingen van mei 2019, zal het partijbestuur een voorstel doen hoe de internationaal secretaris wordt ingevuld.

7.9 Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum bekend, die het beeld van de jaarrekening in belangrijke mate beïnvloeden.

Den Haag, juni 2019

Namens het partijbestuur

N. Vedelaar, voorzitter

Partij van de Arbeid
Leegwaterplein 45
2921 DB DEN HAAG

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het bestuur van Partij van de Arbeid

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2018

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2018 van Partij van de Arbeid gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Partij van de Arbeid, te Den Haag per 31 december 2018 en van het resultaat over 2018 in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn C1 Kleine Organisaties-zonder-winststreven.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2018 met een balanstotaal van € 5.315.976;
2. de staat van baten en lasten over 2018 met een resultaat van € 1.428.970 (overschot); en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Partij van de Arbeid zoals vereist in de Verordening inzake de Onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening Gedrags- en Beroepsregels Accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens;

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat en alle informatie bevat die op grond van de in Nederland geldende RJ-Richtlijn C1 Kleine Organisaties-zonder-winststreven vereist is. Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of de andere Informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in RJ-Richtlijn C1 Kleine Organisaties-zonder-winststreven en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuurs- en directieverslag in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn C1 Kleine Organisaties-zonder-winststreven.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn C1 Kleine Organisaties-zonder-winststreven. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de vereniging in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de vereniging te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de vereniging haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel. Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken. Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Een meer gedetailleerde beschrijving van onze verantwoordelijkheden is opgenomen in de bijlage bij onze controleverklaring.

Slidrecht, 27 juni 2019.

ccountants B.V.

Bijlagen.

Bijlage bij onze controleverklaring over de jaarrekening 2018 van Partij van de Arbeid te Den Haag

Wij hebben onze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de vereniging;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de vereniging haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een vereniging haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

ACCOUNTANTS
IN NON-PROFIT

Partij van de Arbeid
Leegwaterplein 45
2921 DB DEN HAAG

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Verklaring betreffende het financieel verslag en de overzichten

Ons oordeel

Wij hebben het financieel verslag en de overzichten 2018 van Partij van de Arbeid te Den Haag gecontroleerd.

Naar ons oordeel geven:

- het financieel verslag 2018 (artikel 25, eerste lid, onder a) en de daarin opgenomen rekening van kosten en opbrengsten (artikel 26 onder c);
- het overzicht van de bijdrage van in totaal € 4.500 of meer die de partij in dat kalenderjaar van een gever heeft ontvangen, met daarbij de gegevens die op grond van artikel 21, eerste lid, van de Wet financiering politieke partijen zijn geregistreerd (artikel 25, eerste lid, onder b); en
- het overzicht van de schulden van € 25.000 of meer, met daarbij de gegevens die op grond van artikel 21, derde lid, van de Wet financiering politieke partijen zijn geregistreerd (artikel 25, eerste lid, onder c), een getrouw beeld.

Tevens zijn wij van oordeel dat de bij het financieel verslag 2018 gevoegde opgave omtrent het ledental van de politieke partij en van de aangewezen politieke jongerenorganisatie, conform artikel 26, onder d van de Wet financiering politieke partijen, juist is.

Overeenkomstig artikel 25, eerste lid onder a tot en met c, en artikel 26, onder c tot en met e, van de Wet financiering politieke partijen bestaat de gecontroleerde (financiële) informatie uit:

- het financieel verslag over 2018 met daarin een weergave van de (financiële) informatie, die op grond van artikel 20 van de Wet financiering politieke partijen in de administratie is opgenomen. Het financieel verslag omvat tevens:
 - een volgens de normen van het maatschappelijk verkeer als aanvaardbaar beschouwde rekening van kosten en opbrengsten met bijbehorende toelichting, van belang zijnde voor de vaststelling van de subsidie;
 - een opgave van de voor de vaststelling van de subsidie van belang zijnde gegevens omtrent het ledental per peildatum 1 januari 2018 van in totaal 42.958 van de politieke partij en het ledenaantal per peildatum 1 januari 2018 van in totaal 1.533 van de aangewezen jongerenorganisatie.

Het financieel verslag wordt vergezeld van een activiteitenverslag.

- een overzicht van de bijdrage van in totaal € 4.500 of meer die de partij in het kalenderjaar van een gever heeft ontvangen, met daarbij de gegevens die op grond van artikel 21, eerste lid, van de Wet financiering politieke partijen zijn geregistreerd;
- een overzicht van de schulden van € 25.000 of meer, met daarbij de gegevens die op grond van artikel 21, derde lid, van de Wet financiering politieke partijen zijn geregistreerd.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden alsmede de Regeling financiering politieke partijen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van het financieel verslag en de overzichten'.

Correspondentie
Postbus 327
3360 AH
Sliedrecht

☎ 0172 - 750 175
✉ info@withaccountants.nl
@ www.withaccountants.nl
🐦 @withaccountants

IBAN NL71 INGB 0667 8301 62
KvK 28112484

Wij zijn onafhankelijk van Partij van de Arbeid zoals vereist in de Verordening inzake de Onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening Gedrags- en Beroepsregels Accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Andere informatie

Naast het financieel verslag en de overzichten en onze controleverklaring daarbij, omvat het verslag andere informatie, die bestaat uit het activiteitenverslag.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met het financieel verslag en de overzichten verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij het onderdeel financieel verslag en de overzichten.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het activiteitenverslag in overeenstemming met de bepalingen van de Wet financiering politieke partijen.

Beperking in het gebruik en verspreidingskring

Dit gewaarmerkte financieel verslag en de overzichten 2018 zijn opgesteld ten behoeve van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties met als doel Partij van de Arbeid in staat te stellen te voldoen aan de relevante bepalingen van de Wet financiering politieke partijen. Hierdoor is het financieel verslag en de overzichten mogelijk niet geschikt voor andere doeleinden. Onze controleverklaring is derhalve uitsluitend bestemd voor Partij van de Arbeid en het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en dient niet te worden verspreid aan of te worden gebruikt door anderen. Ons oordeel is niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheid.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot het financieel verslag en de overzichten

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor het financieel verslag en de overzichten

Het bestuur van Partij van de Arbeid is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van het financieel verslag en de overzichten in overeenstemming met de Wet financiering politieke partijen. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van het financieel verslag en de overzichten moet het bestuur afwegen of de vereniging in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur het financieel verslag en de overzichten opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de vereniging te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de vereniging haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in het financieel verslag en de overzichten.

ACCOUNTANTS
IN NON-PROFIT

- 3 -

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van het financieel verslag en de overzichten

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel. Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken. Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van dit financieel verslag en deze overzichten nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Een meer gedetailleerde beschrijving van onze verantwoordelijkheden is opgenomen in de bijlage bij onze controleverklaring.

Slfiedrecht, 27 juni 2019.

WITh accountants B.V.

Bijlage.

Bijlage bij onze controleverklaring voor het financieel verslag en de overzichten van Partij van de Arbeid 2018 te Den Haag

Wij hebben onze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat het financieel verslag en de overzichten afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de vereniging;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in het financieel verslag en de overzichten staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de vereniging haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in het financieel verslag en de overzichten. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een vereniging haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van het financieel verslagen de overzichten en de daarin opgenomen toelichtingen;
- het evalueren of het financieel verslag en de overzichten een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Schulden > € 25.000 vereniging en neveninstellingen zoals gevraagd in de WFPP

Datum	Crediteurnummer	Crediteur	Bedragen	Adres	postcode/woonplaats
31-12-2018		rekening courant PVDA-JS	13.499,82 C	Rijswijkseweg 60	2516 EH Den Haag
31-12-2018		rekening courant PVDA-CLB	116053,77 D	Rijswijkseweg 60	2516 EH Den Haag
31-12-2018		rekening courant PVDA-FMS	96.577 C	Rijswijkseweg 60	2516 EH Den Haag
31-12-2018	32149	Parti Socialiste Europeen	44.362,00	10-12 RueGuimard 8-	1040 Brussels
31-12-2018	38468	Platina Argenta Events Bussines comp	91.625,14	Benoordenhoutseweg 23	2596 BA Den Haag
31-12-2018	32149	Parti Socialiste Europeen	27.270,00	10-12 RueGuimard 8-	1040 Brussels
31-12-2018	36808	Pylades	51.440,58	Anna Horstinkstraat 1	1382 MN Weesp
31-12-2018	38295	NIS5	246.953,45	Danzigerkade 17	1013 AP Amsterdam
31-12-2018	38179	Ditmeijers Group B.V	90.960,54	Diemenstraat 86	1013 CN Amsterdam
31-12-2018	36991	Enablist/Participation tools	40.133,91	Friezenstraat 24	2033 EA Haarlem
31-12-2018	35583	Hrm advisering Arjan/Forte	34.175,00	Mensinghe 19	7608 AT Almelo
31-12-2018	35267	Max.nl	111.335,13	roggestraat 44	7311 CD Apeldoorn
31-12-2018	1167	Mediacenter	36.333,68	Metaalhof 27	3067 GM Rotterdam
16-1-2018		Belastingdienst inz. Loonheffingen	175.397,00		
15-02-18		Belastingdienst inz. Loonheffingen	83.883,00		
15-03-18		Belastingdienst inz. Loonheffingen	73.558,00		
16-04-18		Belastingdienst inz. Loonheffingen	83.398,00		
16-5-2018		Belastingdienst inz. Loonheffingen	164.663,00		
14-6-2018		Belastingdienst inz. Loonheffingen	107.156,00		
16-7-2018		Belastingdienst inz. Loonheffingen	60.422,00		
15-8-2018		Belastingdienst inz. Loonheffingen	56.869,00		
14-9-2018		Belastingdienst inz. Loonheffingen	57.918,00		
16-10-2018		Belastingdienst inz. Loonheffingen	50.782,00		
15-11-2018		Belastingdienst inz. Loonheffingen	146.096,00		
14-12-18		Belastingdienst inz. Loonheffingen	81.997,00		
			2.691.719,04	spaklerweg 4	1096 BA Amsterdam

INSTELLING

Centrum Lokaal Bestuur

Schulden > € 25,000

NIHIL

Jonge Socialisten

Schulden > € 25,000

altermedia

Stichting Dr.J.M. Den Uyl Lezing

Schulden > € 25,000

NIHIL

Wiarda Beckmanstichting

Schulden > € 25,000

NIHIL

49997,2 Voorveste 11

3992 DC Houten

With account
in non-prof

Partij van de Arbeid:

Het subsidiabele ledental per peildatum 1-1-2018 bedraagt: 42.958

Jonge Socialisten in de Partij van de Arbeid:

Het subsidiabele ledental per peildatum 1-1-2018 bedraagt: 1.533

OVERIGE BIJLAGEN

Giften van € 4.500 en hoger

De stichting ontving in 2018 één gift van € 4.500 of hoger, te weten:

- € 20.000 van de heer H. v.d. Pols

Giften van € 1.000 en hoger

Naast de bovengenoemde giften ontving de stichting in 2018 drie giften van € 1.000 of hoger.

Schulden van € 25.000 en hoger

De stichting had in 2018 de beschikking over een krediet in rekening-courant bij de ING Bank voor maximaal € 60.000. In het boekjaar is geen gebruik gemaakt van dit krediet. De stichting heeft geen andere schulden voor een bedrag van € 25.000 en hoger.

